

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (stradă Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 14 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Iubileul Majestății Sale.

Ani 70 s'au împlinit ieri, în 18 I. c. dela nașterea Înălțatului nostru Împărat și Rege. Popoarele supuse Lui au sărbătorit pretutindenea această zi, căci zi de sărbătoare este pentru o țară, ca și pentru o familie, când capul ei ajunge la o vîrstă atât de frumoasă.

Față de pregătirile ce s'au făcut de mai nainte, ca aceasta zi să se sărbăzeze cu pompă mare, înălțatul nostru monarch a zis, că Lui nu-i trebuie pompă, nu-i trebuie sărbări sgomotoase, căci inima lui e cernită de multele nenorociri, întemplate în familia împărătească. Și în adevăr, că pe iubitul nostru Cap al țării l-au ajuns multe nenorociri în familie. Cei mai iubiți ai Lui au murit de moarte silnică. Fratele Seu Maximilian a fost împușcat în America (în Mexico); fiul, nădejdea tronului, fostul prinț de Coroană, Rudolf, asemenea a avut un sfîrșit trist și apoi la toți ne este cunoscută moartea tragică a Împărătesei-Regine Elisabetha, care a fost ucisă acum doi ani în Elveția.

Eată tot atâtea grele lovituri, cari trebuie să sgu- due inima ori-și-cărui om, fie acela ori-cât de sus pus și ori-cât de puternic.

Dar' capii statelor nu sînt și nu trăese numai pentru ei și familia lor; ei au menirea să grijească de soarta popoarelor, a căror ocăr-muire o au. Împăratul și Regele nostru a avut și are la inima sa toate popoarele din marea împărăție Habsburgică. Dar' cu toate aceste, popoarele din Austria și Ungaria nu sînt fericite — ceea-ce însă nu e vina Capului. Durerea pentru aceasta însă o simte El, și poate-că El mai mult decît ori-care din noi. Și dacă, Înălțatul nostru monarch, și-a exprimat dorința, ca sărbările de iubileu să fie cât se poate de reduse și fără zgomot, a făcut-o nu numai pentru durerea ca om, pentru nenorocirile ce l-au ajuns în familie, ci și din cauza, că-și vede popoarele nemulțumite.

Noi Români trebuie să fim cu mare mulțumire și recunoștință față de iubitul nostru domnitor, cât și față de

familia domnitoare. Ea totdeauna s'a purtat față de noi cu dragoste și iubire și ne-a ajutat și îmbunătățit soarta și încât s'a putut ne-a ocrotit față de împilatori și apăsători. De aceea Români au fost și sînt credincioși față de familia domnitoare. În inima lor e neperitoare aducerea aminte de unii domnitori, cum a fost și bunul împărat din veacul trecut, Iosif II. care cu inima sa nobilă a ușurat soarta iobagilor, deslegându-i de glie. Apoi pentru Români

FRANCISC IOSIF I.

neuitată va rămîne visita Împăratului Rege, care a făcut-o după 1848 în munții Iancului. A fost cea dintâi vizită, ce a făcut-o un împărat Habsburgic popoului român îndeosebi.

Binecuvîntată fie aducerea aminte a acelor Domnitori din familia noastră domnitoare, cari au făcut bine popoului românesc.

Din prilejul zilei însemnate de ieri, dorim Majestății Sale ani lungi de viață și domnie.

O vorbă către Bělgrădeni, — adevă Alba-Iulieni.

Cu titlul acesta ne trimite din Alba-Iulia un vrednic fiu al nației noastre, articolul ce urmează, asupra căruia atragem luarea aminte a cetitorilor noștri, cu atât mai mult, că el se potrivește și la alți Români țărani de prin unele orașe, unde chiar ar trebui să fie Români cei mai harnici.

Eată articolul:

Dacă aș fi preot aș fi scutit ca prin gazete să pot sta câteva minute de vorbă cu cinstiții mei Bělgrădeni. Da, aș fi scutit, că amvonul mi-ar fi locul cel mai potrivit, de unde, printre alte învățături religioase-morale să le spun și unele lucruri pe cari ea Români trebuie să le aibă necurmat înaintea ochilor; să le spun chiar și cu prețul că-mi voi atrage puțin supărarea lor, cum de multe ori se întem- plă când vrei să abați pe fratele tău dela prăpastia spre care merge orbis.

Cum nu sînt preot mă folosesc de amvonul acesta, de foaie, care grăește întregei suflări românești și mă îndrept nu către așa numiții inteligenți cărturari, ci către frații Români purtători de opineă și spențel (măne-car), cari locuiesc prin Lipoveni, Hăieuși, Maieri, Ulița-Șurilor și pe aiurea.

Să ne punem deci la vorbă. Mai toți sînteți din moși-strămoși de aici din Bělgrad. Mulți din cei cari sînteți de pe vremea revoluției știți și vă aduceți aminte ce deschilnire este între azi și atunci. La toate lucrurile, cari au făcut această mare deosebire nu mă opresc, ci numai la unele ce au tăiat mai adânc în viața voastră. Așa de pildă, vă aduceți aminte că la sărbările Nașterii Domnului umblați slobozi colindând din casă în casă. Întreg orașul răsuna de voioasele voastre colinde: tot colinde ro-

mânești preamăreau pe cel născut. Tot atunci veselă trecea țurca pe la casele voastre. Anul-Nou îl vesteai fraților făcînd în decursul nopții până către dimineață un fel de musică, bătînd d'olaltă coperișele de pleu dela oale și loviud în căldări.

În ziua de Anul-Nou umbla »Fasolca« urînd oamenilor noroc și sănătate. În carnaval, cășlegi ori »fârșang«, cum îl numiți, aveai petrecerile voastre frumoase românești, la cari jucați românește câte-o întorsătură, bătetură, mînați ca o moară de arcușul cu foc al Țiganului dela Oarda-țiglarie.

De hore nu ştiaţi, dar' nici ciardaşul nu vă ardea la călcăie. Postul Paştilor îl petreceaţi adunându-vă Duminicile ori sărbătorile dinaintea sfintelor biserici, pe la colţurile stradelor, unde cei mai în vîrstă staţi la sfat, ear' flăcăii împreună se jucau de-a »lopta«, adecă pila, ori de-a »picul«.

La joc încă umblaţi. Fete şi feciori vă adunaţi la casa a câte-un Român tînător de cărcimă. Cete de feciori şi fete vă daţi întâlnire la cărcima Românului, unde veseli vă petreceaţi la joc, în vreme ce bătrânele, mamele, cari îşi însoţeau fetele stînd mai la o parte, povesteau de cele petrecute şi viitoare la câte-un păhar de vin şi-o şurţă de cocoşi, sau flori, cum numesc Braşovenii cucuruzul prăjit în ciur de sîrmă. Aşa-i că vă aduceţi aminte de toate acestea! Aşa-i că atunci nu aveaţi în fiecare colţ cărcimă şi boltiţă jidănească sau de alt neam de al vostru. Şi, şi dacă erau unele şi pe atunci, căutaţi cărcima şi bolta Românului, ear' nu a străinului...

Seara, pe uliţele Bělgradului se auzia câte-o doină, câte-un cântec de fluier jalnic, ori plin de dor. Zilele le petreceaţi cu lucru. Unii la lucru de zid ca zidari făceaţi case mai după mîna, hoarne; alţii ca zidari întreprinzători vă apucaţi de câte-un lucru şi mai mare, ear' fiii vă erau ca »holangări«, adecă cărători de materialul necesar la zidit. Meseria celor mai mulţi, pot zice 40 la sută, vă era şi este zidăritul. Foarte puţin se ocupau şi cu bîrdăşitul şi nici o jumătate la o sută cu alte măiestrii. De cu primăvară pînă toamna tîrziu meşteşugul zidăritului ţinea strună. Cei mai mulţi îşi căutau lucru în loc, ear' puţinii se duceau la lucru şi în depărtări.

Peste iarnă şi, une-ori foarte lungă, munca nu vă zoria, căci vă întocmeaţi vieaţa după natură. Când da mugurul, deodată cu vitele ce vă esiau la păşunat vă reîncepea şi lucrarea. Pe atunci şi pînă în timpul din urmă când unele legi au oprit pădurile şi păşunile, puteaţi ţine vite în număr mai mare, puteaţi ţine şi oi. Trebuinţele vieţii şi ale casei vi-le împăcaşim ai uşor, căci uşa bolţii Evreilor şi a străinului nu era deschisă în tot minutul. Femeile şi fetele, să se deosebească ca orăşene de sătene purtau şi poartă şi azi rochii cu multe creşte, de carton, lână, pîr, ba mai şi mătăasă; şurţe şi marama pe cap asemenea de pîr sau mătăasă. Locul pieptarului sau al mănecarului îl ocupă »leiber-ul«, un fel de vestă de stofă groasă strînsă pe piept şi tare desvîlîtă la grumaz. Opinca ne-avînd să strice şi batjocorească picioruşele Bělgrădenelor în cieme şi ghetu cu

oălcăie înalte 'şi-au căutat scutul fericit. Meliţă, furcă, dăpănătoare şi vrednicul răsboiu mai aveau sălaş pe unde şi unde şi-'şi făceau treaba îmbrăcînd în pînză bună şi trainică casa întregă.

Toate aceste spuse, fraţilor belgrădeni, veţi îngădui că-s adevărate. Dar' toate aceste vă vorbesc despre o vieaţă frumoasă românească, vă vorbesc despre oare-care vrednicie. Să vedem cum stăm azi.

Mai întăiu cîntecul nostru românesc, fie ca colinde, fie ca horituri, fie ca doine nu se prea aud. Fluierul de seară, care făcea ca fetele să intrerupă mestecatul mămăligii ca să alerge la poartă spre a asculta şi căuta după doinător, a amuţit. Turca se pomeneşte ca din poveşti, fasolca 'şi-a pierdut glasul de urare de An-Nou fericit, cu holde mănoase şi vaci lăptoase... Jocurile vi-s'au împestrîţat cu ciardaşuri sau sînt mai mult de aceste. Şi acei cari zdrobesc mai tare câte un ciardaş trec de voinicii Bělgrădenilor. În postul Paştilor aveţi jocuri nevinovate, sănătoase şi foarte plăcute — aveţi jocuri aşa numite sociale de-a lopta. Acum fie post, fie dulce, fie des de dimineată, fie la amiază, fie seara tîrziu, petreceţi vremea înşiraţi ca la strană în cărcima din Maieri a unui pripăşit de Ungur sau a Jidanului din faţa sfintei biserici. Vinarsul vă curge pîrău, cărţile de joc vă aţîţă mîmile, cîntările ungureşti vă spurcă buzele. Apoi la ciardaş încă vă mai înclestaţi câte-odată. Spuneţi nu sînteţi în fiecare zi din revărsatul zilei, chiar şi în vremea slujbei dumnezeieşti pînă noaptea tîrziu cete de cete la strană în cărcimă. Munciţi muncă grea şi cu banul greu agonisit îngrăşaţi năpârca care ca mîne o să vă batjocorească, să pue genunchel pe gâtul vostru. Încălziţi şerpele la sînul vostru.

Mai trei, patru ani cărcimarii şi boltaşi străini de neamul vostru din Maieri, din nemijlocita apropiere a bisericei erau lipiţi; azi sînt cu stare din câştigul amarului voastre sudori. În faţa străinului te linge, îţi rîde, te primeşte cu vorbe dulci! Ce crezi, doar' de dragul feşei tale, ori că eşti Român. Doamne fereşte! O! toate plăcerile 'şi-le face de dragul banului tîu ce nu-l ştii chivernisi, o! îl dai pentru otrava trupului şi a sufletului tîu ce abia aşteaptă să 'şi-o dea.

Nu puteţi 'şi voi, fraţi belgrădeni, să luaţi pildă dela alţi Români de pe la sate, cari au făcut legătură cu jurămint să nu mai bea holeroacă spurcată şi nu numai că au făcut, dar' s'au şi ţinut de jurămint. Astfel de legături, însoţiri de cumpătare sînt multe şi oamenii cari fac

parte din ele nu pot din destul să mulţumească lui D-zeu pentru buna lor stare, sănătate şi limpezime de minţe, ce a urmat din nebeutura rachiului şi necăutura cărcimelor otrăvicioase.

Precum alţi Români au avut puterea lăpădării de sine şi a încunjurării diavoleştei cărcime, oare voi, fraţilor belgrădeni, să fiţi mai slabi de ânger!

D'apoi certele ce le duceţi din cărcimă şi le băgaţi în căminele caselor voastre nu se răsbună toate şi asupra copiilor vostri.

În loc de cărcimă şi rachi, gîndiţi-vă mai bine că părinţii vostri au făcut puţin pentru voi ca să vă puteţi agonisi mai uşor şi mai cu belşug pînea de toate zilele; gîndiţi-vă că vremile s'au schimbat şi azi loc de păşune nu mai este, lemnele din pădure sînt cam oprite, greul vieţii pe ce merge creşte; străinii cu mai multă chibzuială şi carte vă năvălesc din toate părţile, vă scot şi de pe cea din urmă bucată de loc rămasă ca pomnire dela moşi strămoşi!

Gîndiţi-vă a vă da copiii la şcoală să înveţe bine a ceti şi scrie româneşte, a socoti şi în urmă să înveţe o măiestrie, un meşteşug care să-i aducă în casă pînea, starea şi mulţumirea. Din câţi sînteţi în acest oraş vestit românesc nici azi nu se găsesc 20 la sută cari să ştie ceti şi scrie româneşte. Străinii, cari vin cu zdrenţele în spate şi de cari ieri alaltăieri joc vă băteaţi, vă lasă zdrenţele puturoase vouă şi urmaşilor vostri şi în schimb vă ia frumos curtea, casa, moşia. Şi de ce? Fiindcă ei au carte, socoteală, iscusinţă, vă cunoaşte patima după rachi, vă cunoaşte prostia şi se folosesc de voi precum voi vă folosiţi de vitele pe cari le mînaţi cu »cea boa«, »na rea«. Voi vă folosiţi de cea boa, na rea, faţă de vite, ear' ei se folosesc de rachi, de slăbiciunile voastre ca să vă înjuge la carul binelui lor. *Trebuie dar' să vă gîndiţi de învăţătura copiilor vostri!*

Nevestele şi fetele vi-le purtaţi îmbrăcate în rochie şi »leiber«. De ce? Pentru-că, vezi Doamne, îi modia dela oraş! D'apoi câte fete de preoţi cu stare; câte doamne avute nu poartă iie, crătînţă, brîu frumos naţional cu cingătoare şi pieptar potrivit pe trupul frumos al Româncei! Pînă şi Regina României în petrecerile cele mai alese şi la vizitele crailor şi împăraţilor tot în crătînţă se înfăţişează. Doar' zdreanţa de rochie cumpărată cu bani scumpi dela Jidan şi trainică de azi pe mîne o face pe Bělgrădeană mai frumoasă, ori mai cuminte, ori mai cinstită între Români! Mie îmi vine o Bělgrădeană cu

FOIŢA.

Amintiri din cătănie.

Doine cătăneşti.

Impărtăşite de Ioan Călţia (din Şona).

(Urmare).

Cătu-'i iarna tot cu calul
Schimb dulceaţa cu amarul,
Tot cu calul cătănesc
Amarnic mă chinuesc;
Ce e drept în grajd nu-'i frig
Dar' sînt mîncat de urît,
De flămînd de ostenit.
Trage-aş şi eu o ţigare
Să mai uit de supărare,
Dar' şi de-aş ave tîbac
E oprit şi nu-'i iertat,
Făr' flămînd aşa cum eşti
Trebe calul să-'l grijesti,

Lîngă cal stau ca un mut
Frec cu paie pînă-asud,
Nu 'mi-e iertat nici să cînt
Să-'mi mai treacă de urît,
Uit de foame, uit de sete,
Uit de dorul dela fete.
După-un cîas ori şi mai bine
Curge apa de pe mine,
Pînă-ce vîd isprăvit
Şi calul e curăţit.
Acum când am isprăvit
Ne duce la călărit,
Prin zăpadă, ger şi frig
Auleu, că rîu mă stric,
Pe-un cal mare şi turbat
Îmi strigă să stau »haptac«,
Mănce-'l jalea şi bănatu
Pe cine-a făcut »haptac«.
Pe calu voinic şi 'nalt
Să mai stau eu şi »haptac«
Cu urechile îngheţate,
Picioarele degerate,
Cu mîmile aşpenite
Să mă uit drept înainte,

Eară calul trăit bine
Grijit, curăţit de mine
Să 'ncearcă să mă trîntească
De pămînt să mă isbească,
Eu de frică că-'mi rup capu
Uit acuma şi »haptac«,
Prind şeaua să nu cad jos,
De moarte tot sînt fricos,
Dar' moartea aş vrea mai bine
Cînd vîd ce necaz pe mine.
Țiindu-mă să nu caz
Îmi vine altu necaz,
Sare »lainantu« turbat
Dă cu biciul peste cap
Să stau şi-acuma »haptac«.
Peste mîna amorţită
Şi de frig întepenită
Dă cu coada biciului
Ardă-'l para focului,
Toate trec cu vai şi-amar
Eu îngheţat de pe cal
Viu acuma ear' în grajd,
Eu sînt tare îngheţat,
Dar calu-'i tot asudat,

rochia ei cu o mie de crețe (cute) ca o mătăhală, ca o ciuhă.

Bělgrădenele noastre nu se poartă nici cum le este portul de Române, dar nici cum le e vorba. Aceasta încă au început să 'și-o schimbe, mai ales lăptăresele, cari duc lapte în cetate și prin oraș. Lăptăresele noastre s'au chivilisat, căci gângăvesc nemțește și o înoadă ungurește. Care o incurcă mai bine în aceste limbi, e mai făloasă! Și ea să arețe că sunt dornice de înaintare își trimit copii clăie grămadă la kisded-ovul înființat din grija guvernului în mijlocul Maierilor.

Despre economia ce se face cu cumpărarea schimburilor, albiturilor din șetrele jidovești, nu mai vorbesc, ci las comitetului despărțământului »Asociațiunii« din Alba-Iulia să escrie concurs de 10 galbeni pentru acea Bělgrădeană, care va dovedi că se îndeletnicește cu răsboiul.

Poate-că cele spuse până aici despre frații bělgrădeni se vor potrivi și la alte locuri, mai ales la orașe locuite și de Români. Nu cred însă că undeva străinismul cu toate însușirile lui cutropitoare de viață românească să fi cuprins mai mult teren ca aici.

Îndreptare grabnică se impune, fraților bělgrădeni!

Străinii tot mai mult își întind laturile după averea și viața sufletească a Românului.

Biserici avem patru și din ele unele frumos împodobite, dar' din turnuri clopotele, mergând lucrurile în chipul acesta, nu peste mult glasuri tânguitoare vor da, vestind împrejurimii că Românii din cetatea viteazului Mihaiu de odinioară, obiceiurile 'și-au perdut, limba, deja destul de prost și rău vorbită 'și-au uitat și străinismul 'i-a înghițit. Feriți-vă până-'i vreme de prăpastia spre care vă împinge rachiul, prostia și nepăsarea de viitorul vostru. Așa să vă ajute Dumnezeu!

E.I.

PROCES NOU „TRIBUNEI“
„Tribuna“ de Joi scrie următoarele: Azi a primit citație redactorul nostru responsabil, dl Andreiu Baltes, și conducătorul tipografiei noastre dl Iosif Marschall, prin care sunt amândoi poțiti să se prezenteze Vineri, 17 August, în cancelaria judeului de instrucție de pe lângă tribunalul regesc din loc, dl Gōdri Sāndor, pentru a li-se lua interogatoriu într'un proces intentat »Tribunei« pentru delict de »agitație«. Sūntem veseli de »onoarea« nouă ce ni-se face!

Din Italia.

Sāmbāta trecută în 11 August n. a depus noul rege al Italiei, *Victor Emanuel*, în prezența corpurilor legiuitoare, jurământul pe constituție și a cetit mesajul de tron, un fel de program al viitorului seu guvernament.

Jurământul.

Jurământul a fost depus în sala senatului, unde s'au prezentat senatorii și deputații în număr aproape complet, apoi prinții din familia domnitoare, regina și alte notabilități. Persoanele principiare au fost primite cu ovațiuni însuflețite, cari s'au potențat la sosirea noului rege, încunjurat de curtea sa și de contele de Torino și de prinții d'Aosta și de Genua.

După îndeplinirea unor formalități, regele a cetit cu ton înalt, următorul jurământ:

»Jur înaintea lui Dumnezeu și a națiunii, că voi păstra fidel constituția, voi exercia puterea regească numai în conformitate cu legile și în sensul lor, voi administra dreptate deplină fiecărui cetățean după dreptele sale pretensiuni și îmi voi îndrepta ținuta în toate afacerile, singur și numai în conformitate cu interesele, prosperarea și dezvoltarea națiunii«.

Când a terminat regele, sala a răsunit de *Eviva-te* însuflețite. Regele a subscris apoi trei esemplare a formulei de jurământ, pentru arhivele statului, a senatului și a camerei.

A urmat după aceasta jurământul corporativ al senatorilor și deputaților, după anumite formule.

Mesajul.

Terminându-se actul jurământului, regele a dat cetire mesajului de tron. Mesajul începe cu cuvintele:

»Primul meu cuget e îndreptat poporului meu...« Regele mulțumește poporului pentru manifestațiile de doliu, apoi promite că va păși pe urmele moșului și tatălui seu, pentru susținerea unității și libertății patriei, apoi accentuează pacea internă și esternă și termină, promițând, că va lucra pentru mărirea și înflorirea patriei.

În decursul cetirii regele a fost desintrerupt de vii aprobări, ear' în urmă 'i-s'au făcut grandioase ovații în senat, apoi pe stradă și acasă la Quirinal.

SCRISORI.

Concert în Seliște.

Spre a procura numeroșilor și distinșilor oaspeți ce petrec vara aici în Seliște distracție cât mai multă și mai plăcută, inteligența din loc a improvisat *Duminecă* (12 Aug. n.) un concert.

Programul concertului aranjat în momentul ultim a fost variant, ear' executarea lui a fost perfectă.

»Reuniunea română de cântări« din loc 'și-a executat toate punctele ce le-a avut în program cu o acurateță și precisiune de admirat. A plăcut foarte mult »Răsunetul Ardealului« (I. Vidu), în care piesă partia de solo, cântată de d-șoara *Marinufa Cristiu*, prin cântecul liniștit și sigur, făcea să-ți pară că într'adevăr auzi și simți jalea »păsăricei din ogor«... Ear' întreprinderea măiastră a corului marea farmecul misterios al acestui... răsunset.

Deasemenea și piesele »Nu-'i dreptate« și »Hora« (G. Dima), apoi »Lugojana« (I. Vidu), executarea lor fiind întru toate escelentă a plăcut mult »amicilor muzicii« adunați, și aplausele ce le încoronau păreau a nu ave sfirșit.

Partea leului din acest concert a avut-o însă d-șoara *Anița Onișiu*. D-sa a executat, acompaniată fiind la pian de sora d-sale d-șoara *Marița Onișiu*, mai multe piese, cari au stîrnit în public furtunoase aplause.

D-șoara *Anița Onișiu* are o voce de sopran bine cultivată, simpatică și destul de voluminoasă. Cântă cu mult sentiment, mișcându-te într'adevăr prin cântările duioase (»E greu să uiți...« și »În pădurea înverzită«) și ear' înseminându-te și făcându-te vesel prin cântările viale (»Cântecele populare«). A fost mult și după vrednicie aplaudată. D-ra *Marița Onișiu* s'a dovedit de bună pianistă și prin executarea piesei »Potpuriu românesc«. A făcut bună impresiune și a întrunit complăcerea tuturor, concursul dat la acest concert al d-șoarelor *Igi* și *Hermine Krippner*, fiice ale unui simpatic căpitan din armata comună, care deja de doi ani 'și-a ales ca loc de recreațiune peste vara comuna Seliște. D-șoara *Igi* a executat la pian »Polca dela Reine« și a acompaniat pe sora d-sale *Hermine*, care a executat cu violina piesele »Joseph« și »Dacă-'n douăzeci de toamne«...! Și una și alta a dat frumoase dovezi de destoinicia și măiestria ce o au în musica instrumentală. Au fost viu aplaudate din partea publicului. După concert a urmat o veselă convenire socială.

Arghir.

Amar de norocul meu
Trebue să-'l usc tot eu
Frecând cu paie mereu,
Pe când calul e uscat
Eu sūnt tare asudat,
Ostenit și beat de cap.
Acum hai la altă treabă
Cu butina după apă
Tot prin ger și prin zăpadă,
Socotească-acum ori cine
Cum e sănătatea 'n mine,
Rău beut și rău mâncat,
Odată tot înghețat
Și-apoi ear' tot asudat
De ostentit mai mult beat.
Arzo focul de viață
Cum o petrec de cu greață,
Că să nu fi fost pe lume
Să nu dea Neamțu de mine,
Cu mult ar fi fost mai bine.

(Va urma).

Poesii populare.

Din Têrnova.

Culese de Ianș F. Cerecga, lucr. la calea fer.

Frunză verde de trifoi
Vino bade pe la noi,
Să nu vii după grădină
C'am o potcă de vecină,
Te vede dela fântână.
Să nu vii pe la prileaz,
Că avem un căne breaz
Și sare drept la obraz,
Vino prin straturi de ceapă
Ca nime să nu priceapă.
Fi-'ți-ar bădiță păcat
C'aseară te-am așteptat
Tot cu foc și cu lumină
Și cu dor dela inimă,
Dacă vèzui că nu vii
Făcui dorul căpătăiu,
Cu dragostea mă 'nvélîi,
Doamne rău mă odihnîi.
Grânele vara se coc

'Mi-a zis badea să nu joc
Pân' la storsul vinului
Când voi fi mireasa lui.
Storsul vinului trecut
Badea conciu nu 'mi-a făcut.

De-aș ști cânta ca cucu
N'aș umbla vara la lucru
Ci-aș sbura din creangă'n creangă
Și-aș iubi care mi dragă.
De-aș fi pasere ușoară
Aș sbura în altă țeară
La un an aș veni eară,
Să ved mândra ce mai face,
Făr' de mine cum îi place,
Să ved de mă mai iubește,
Ori la altu ea gândește.

Mândra mea de astă-vară
Mă roagă s'o iubesc eară,
Dară eu n'am bolânzit
Să iubesc ce-am părăsit
Nice nu am căpiat
Să iubesc ce am lăsat.

DIN LUME.

Întâmplările în China.

Marea incurcă ce s'a făcut în China din pricina răscoalei Chinezilor împotriva Europeanilor, începe cu încetul a se limpezi. Puterile Europene, la cari s'a alăturat Japonia și Statele-unite din Americă, au trimis și trimit în China trupe, cari au pus pe gânduri pe Chi-nezi.

Trupele înaintază spre Peking capitala împărăției, voind a o cuprinde și a scoate teafări pe Europeanii, de acolo.

Depeșele anunță următoarele :

Berlin, 8 August n.

De comandant al trupelor aliate din China a fost numit contele *Waldersee*. El este unul din cei mai bine cunoscuți și talentați oficiali ai armatei germane. Se zice, că *Waldersee* va pleca cu trenul din Siberia la China, îndată-ce își va fi compus statul-major.

Contele *Alfred Waldersee* e născut la 1832 în Potsdam. Militar talentat, el a înaintat în grade înalte și acum e mareșal de cavalerie; e favoritul împăratului *Wilhelm*. *Waldersee* e căsătorit cu fiica unui bancher american, și se bucură de simpatii și în Statele-Unite.

Marsilia, 12 August n.

Espediției franceze, ce pleacă la China, azi 'i-s'au dat sârbătorește stindardele, fiind de față presidentul *Loubet*. Presidentul a ținut trupelor un discurs în ton energic, care a avut un efect uriaș. La dejunul dat de primarul *Marsiliei*, presidentul a ținut earăși o vorbire energică, care a terminat-o astfel: »Războiul să fie scurt și decisiv. Nu e vorba acî de cuceriri, ci de satisfacție cuvenită«.

Londra, 13 August n.

Ambasadorul chinez din Londra a dat Sâmbătă guvernului englez edictul împărătesc, prin care *Li-Hung-Ciang* e însărcinat cu tratările de pace. Condițiile, ce se vor stabili, trebuie ratificate de împăratul Chinei. Edictul e dat din 7 August n.

Londra, 13 August n.

Guvernul chinez propune următoarele condiții de pace:

1. China e aplicată a accepta reforme *financiare*, ca banii creditorilor externi să fie mai bine asigurați. Supravegherea vămilor să fie tot a Europeanilor. Vămile se pot urca cu 10—20%.

2. China e aplicată pentru reforme *justifiare*, cum sînt în Egipt, anume să se institue judecătoria internațională. Cu ajutorul dat de juriști europeni și americani, să se facă un codice de legi civile și penale pentru China.

3. Fiindcă Europeanii doresc a răspândi cultura europeană în China, pentru a înlesni aceasta, guvernul se învoeste, ca Europeanii să aibă influență asupra conducerii școalelor și instrucției din China.

Guvernul chinez dă expresiune credinței, că puterile nu vor pretinde despăgubire de bani, de oare-ce nu vor a pedepsi, ci vor să se asigure, că în viitor nu se vor întempla lucruri, ca cele de acum.

După uciderea lui *Ketteler* și altor Europeni și după atâtea jertfe materiale, condițiile oferite de China nu sînt suficiente.

Washington, 13 August n.

Guvernul Statelor-Unite a răspuns următoarele la edictul împărătesc de pace din Peking:

Cât timp ambasadorii din Peking nu sînt eliberați, nu poate fi vorba de

pace. Statele-Unite însă sînt aplicate a interveni pentru încetarea dușmăniilor, dacă guvernul Chinei va lăsa să intre în Peking un număr de trupe aliate, care să însoțească pe ambasadori la *Tien-Tsin*.

Brucella, 13 August n.

Din *Shanghai* se anunță, că *Li-Hung-Ciang* va merge la Peking numai după intrarea trupelor aliate acolo. *Li* crede, că atunci împărăteasa regentă va fi mai concesiivă față de statele străine.

Londra, 13 August n.

Ambasadorul chinez de aici 'și-a exprimat îngrijirea, că prin înaintarea trupelor aliate a crescut pericolul pentru străinii din Peking. Depeșele deja anunță, că atacurile contra străinilor s'au reînoit.

Londra, 14 August n.

Din *Hongkong* se anunță, că răscoala din China ia de nou întindere. 8000 de soldați chinezi, cu stindarde negre, au plecat la Peking. Alți 10.000 vor pleca de nou.

Viceregele din *Secinau* a primit ordin să silească pe străini a părăsi imediat provincia.

»*Daily Express*« e informat din *Shanghai*, că trupele aliate se află în depărtare de 20 mile dela Peking. Starea Europeanilor în Peking e desperată.

Londra, 14 August n.

»*Times*« e informat, că guvernul englez a împrumutat viceregelui din *Vuciang* 75 mii funți sterlingi, cu 4 $\frac{1}{2}$ %.

Cu acești bani se plătește solda oastei din provincă.

Brucella, 14 August n.

O depeșă din *Shanghai* confirmă știrea, că *Li-Hung-Ciang* va veni în Europa, pentru a iniția tratările de pace.

Berlin, 14 August n.

Până acum au aprobat numirea de comandant a lui *Waldersee* următoarele state: Rusia, Austro-Ungaria, Italia, Statele-Unite, Japonia și Anglia.

Urmașul lui Muraviev.

O depeșă din *Petersburg* anunță, că Țarul a numit pe contele *Lambsdorff* de conducător al ministerului de externe al Rusiei.

Contele *Lambsdorff* a fost încă pe când trăia contele *Muraviev* substitutul ministrului de externe, ear' după moartea acestuia a condus provisor ministerul. *Lambsdorff* e în floarea vieții, e prietenul păcii, are voință de fer și e foarte activ. E diplomat închis, avînt devisa: *cuvîntul spus e deja fapt*. Se zice, că proiectul de desarmare al lui *Muraviev* e opera lui.

Din Transvaal.

Burii continuă lupta. Guvernul *Transvaalului* 'și-a mutat residența la *Barberton*; *Kruger* a plecat deja la noua residență.

Complotul din *Pretoria* vestit zilele acestea prin o telegramă, fusese organizat de un număr de cetățeni din *Pretoria*, cari întrețineau relațiuni cu Burii din provincă. Măcelul oficialilor englezi și prinderea mareșalului *Roberts* era să se îndeplinească în timpul unui incendiu așa, că conjurații trebuiau să aprindă orașul din mai multe părți, ear' trupele bure, ce se vor fi apropiat de *Pretoria* în grupe puțin compacte, trebuiau să înainteze și să ocupe reședința mareșalului, precum și a altor autorități.

— În zilele din urmă au fost mai multe atacuri în *Transvaal*, între Burii și Englezi.

Oferte pentru cumpărători și vînzători.

Cancelaria de mijlocire (agenția comercială) din Sibiu, strada *Poplăcii* nr. 15 își continuă cu multă isbândă munca începută. Zilnic primește scrisori și comande din diferitele părți ale țării. Pusă în legătură cu renumite firme din țeară și din străinătate mijlocește cu ușurință vînzări și cumpărări de tot soiul de mărfuri și produse.

De data asta atrage atențiunea on. public asupra următoarelor afaceri favorabile:

1. Mijlocește cumpărări favorabile da săpun, lumini, ceresină, calafont etc.

2. Mijlocește cumpărări cu prețuri potrivite de salamă renumită de Sibiu.

3. Mijlocește cumpărări de corfe (în o sută de corfe 70 sînt de mână și 30 de cărat).

4. Mijlocește, cumpără și vinde cusețuri românești, și porturi naționale din diferite părți ale țării.

5. Mijlocește cumpărări și vînzări de lemne bune de foc (uscate și neplutite) cu prețuri foarte potrivite.

6. Liferează cu preț convenabil ceapă de calitate bună.

Doritorii să se adreseze la: *Cancelaria de mijlocire Sibiu, strada Poplăcii nr. 15, la administrația „Foil Poporului“.*

AVIS.

»Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român« își va ține adunarea generală în *Băile-Herculane*, în zilele de 9 și 10 Septemvrie n. a. c. Comitetul ce s'a instituit pentru aranjarea festivităților împreunate cu această adunare are onoare a încunoștiința pe P. T. public, doritor de a participa la adunare despre următoarele:

1. Primirea oficială a comitetului central la gara *Băilor-Herculane* se va face Sâmbătă, în 8 Septemvrie, la ora 1 d. a. Programul detaliat despre decursul adunării se va publica mai târziu.

2. Taxa de odaie cu un pat pe zi este dela 1—5 cor. De fiecare pat separat 80 bani. Pentru lumina electrică se plătește 10%, din taxa camerei. Serviciul de persoană 30 bani, de 2 persoane 60 bani, de mai multe persoane dintr'o odaie 1 cor.

3. Toți oaspeții veniți la adunare vor ave la 3 restaurante reducere de 25% din prețul mâncărilor.

4. Taxa unei birje pentru 4 persoane dela gară până în *Băile-Herculane* este 2 coroane.

5. Oaspeții veniți la adunare vor beneficia de aceste favoruri și după adunare ori-cât timp ar petrece în băi.

6. Pentru bilete de călătorie și încortelare cu prețuri reduse și pentru participare la excursiuni a se adresa domnului *Dr. George Vuia*, medic balnear în *Herkulesfürdő*, cel mult până la 31 August st. n. Ofertele în bani și taxele de membru sînt a se trimite casarului domnului *N. Nestorovici*, tot acolo.

Băile-Herculane, 10 August 1900.

Pentru comitet:

Ilie Curescu, Dr. *Petru Barbu,*
vicepreședinte. secretar.

Meseriaşii şi neguţetorii noştri.

Rînduri-rînduri vin înştiinţările dela ubiţii noştri neguţatori şi meseriaşi, pe cari «*Foia Poporului*» cu drag le primeşte şi le publică.

Rugând pe toţi, ca să se înştiinţeze şi să-şi spună părerile şi nevoile, atragem luarea aminte a tuturor asupra agenţiei comerciale sau cancelariei de mijlocire. Comercianţii, meseriaşii şi plugarii vor avea bune foloase dacă vor înştiinţa cancelariei, care are deja legături cu fabrici şi cu case mari de comerţ, ce au de vîndut şi de ce mărfuri au lipsă.

Azi dăm următoarele înştiinţări:

Meseriaşi.

În Berehiş.

Sînt *cojocar* în comuna *Berehiş* (cercul Ierii-de-jos, comit. Turda-Arieş), am învăţat meseria în Turda. Primesc tot felul de lucru, de cojocărie, precum şi tot felul de piei în schimb cu lucru gata; lucru cu cele mai lesne preţuri. Mă recomand poporului din părţile aceste.

Mihailă Borza, cojocar.

În Reghin.

Sînt *lăcătar* (lăcătuş) în *Reghinul-săsesc* (ung. Szász-Régen). În atelierul meu de lăcătărie se pot căpăta zaruri de uşă bune, dela 80 cr. până la 3 fl., reparare de cumpene şi cumpene nouă; pregătesc garduri (grilajuri) de fer pentru morminte etc., mai departe pluguri schimbătoare, sobe (cuptoare), țevi etc.

Petru Maior, lăcătar în Reghin, (ulița Sobel nr. 131).

În Toplița-română.

În *Toplița-română* (comit. Murș-Turda) sînt următorii meseriași români:

Ioan Mazăre, măcelar și boltaş, (vezi la: Neguțetori).

Nicolae Moldovan, franzelar și băcan.
Valeriu Trifu, cojocar.
Petru Maier, cojocar.
Gavril Lăpușan, birtaş.

Sodali sînt: *Teodor Cristea* și *Alexandru Bucur*, croitori, *Teodor Teslovan* și *Filimon Voda*, cojocari.

Toți acestia, — cum ni-se scrie, — sînt spriginiți mai mult din partea străinilor, decât din partea poporului român, ceea-ce e rușine!

Copiii din Toplița — scrie corespondentul — s'ar mai aplica la meserii, dar' n'au mijloace.

În Zorlenț-mare.

În *Zorlenț* se află un *coloritor* (văpsitor, feștitor) chemic, cu numele *Ioan Orășan*. El vapsește foarte frumos și cu preț ieftin torturi, bumbacuri, motche gata, cari le întrebunțează femeile noastre pentru cătrînțe, brăciri, brêne etc., apoi colorează atlas și mătăși etc. La acest măiestru lucră satele dimprejurul Zorlențului. Nevasta dînsului lucră covoare (coperitoare) de pat ș. a.

Alți măiestrii mai sînt în Zorlenț-mare:

Cojocari: *George Velcelean*, *Antoniu Vișia*.

Fauri: *Antoniu Mezin*, *Alexandru Trăilă*, *Vorugchi Venfil*.

În Ciucmandru.

De un an mă aflu în comuna mea natală *Ciucmandru*, și lucrez ca măiestru *croitor* în casa nr. 201, unde țin totodată și *boltă*, în care se află tot ce e de lipsă pentru locuitorii dela sate. Posta ultimă e *Nagy-Kend*. Comuna e săsească: 4 părți Sași și o parte Români. Sîntem 16 *măiestri români*, dintre cari 3 măsari, 4 cismari, 2 croitori, 1 faur, 1 timar și 5 zidari. Sași încă sînt tot cam atîția. Bolte se află 5, dintre cari 2 la Români.

Traian Ciotlos, croitor.

(Nota red. Ne rugăm și de numele și meseria celorlalți măiestri și boltași de acolo).

În Seliște.

Nicolae Moisin, măiestru măsar, cu atelier bine aranjat în casele proprii, strada-Mare nr. 506. Pregătește cu prețuri potrivite tot felul de mobile și lucrări de măsar pentru zidiri.

În Odvoș.

În *Odvoș* se află un harnic *măiestru coșier* (de corfe, coșărci), cu numele *Stefan Spătan*, făcînd corfe de tot felul, frumoase și trainice și cu preț moderat. La el se află întotdeauna corfe gata.

Neguțetori.

În Crișiu.

Subscrisul am deschis o boltă, care acuma a intrat în al doilea an. În boltă se află toate celea trebuincioase pentru poporul nostru afară de trafic și licență. Marfa o procur dela firma I. B. Miselbacher din Sighișoara. Bolta se află în ulița Românilor din sus, aproape de biserică și școala română, nr. 70. Adresa este *Crișiu* (Keresd) p. u. Dános. În comuna noastră se mai află 2 bolte străine, una a unui Jidan și cealaltă a unui Italian.

Vasilie Barbu, comerciant și econom.

În Trăniș.

Sînt *comerciantă* în mic, în comuna *Trăniș*, ungurește Kis-Goroszló, u. p. Jibou; (comit. Sălăgiu); am în bolta mea mărfuri și articli pentru oamenii dela sate, cu prețuri ieftine.

Veronica Caba.

În Sebeșul-săsesc.

Sînt *comerciant* de coloniale (specerie); am propria mea prăvălie cu toate articolele; am bumbăcărie în mare și în mic și servesc acurat și solid.

Petru I. Ursu, comerciant în Sebeșul-săsesc.

În Ozora-Uzdin.

Sînt *comerciant* în *Torontal-Ozora* (Uzdin). Am afară de ferărie și opinci, tot felul de marfă ce trebuie la o comună curat românească (7000 suflete). Specerie, galanterie, manufacturi, tot felul de bumbac de țesut etc. Afară de mine mai sînt vre-o 7 comercianți români, apoi sînt străini, mai mulți de ai lui *Moise*, ear' ceialalti Sârbi și Nemți. Meseriași români sînt foarte puțini, niște fauri și rotari, ceialalti toți străini; avem noroc că cel puțin farmacistul e Român bun.

Constantin Onciu, comeraiant.

În Toplița-română.

Eu *Ioan Mazăre* m'am așezat în *Toplița-română* de 12 ani. Am *măcelărie* în fruntea pieții, ear' pe lângă măcelărie mai fac *negoț* cu diferite mărfuri, și anume: pește de tot felul, slănină, piei, lână, portocale, lămâi, smochine, roșcove, masline ș. a.

Negoțul îmi merge foarte bine, fiindcă sînt în legătură cu mai multe comune dimprejur.

Spriginit sînt numai de 5-6 domni din inteligența română, încolo poporul român nu cumpără de loc dela mine. Sînt tare spriginit de Unguri și de Evrei; acești din urmă cel mai mult mă spriginesc din articli de negoț ce am eu și ei nu cumpără dela alții, tot asemenea și Evreii din comunele vecine.

Este lucru foarte dureros, că într'o comună așa mare cu majoritate Români, să nu fim spriginiți de popor. Cu toate-că eu am făcut multe lucruri frumoase pentru afaceri românești, anume:

Am dăruit niște serafimi la biserică gr. or. în preț de 70 coroane; am colectat bani dela oameni de s'a făcut pomi de Crăciun pentru școlarii săraci, din care au fost împărțiți cu haine; am făcut mai multe petreceri populare din care foarte frumos venit a fost, pe care l'am depus în fondul bisericii; am stăruit de *am așezat de aici vre-o 8 copii la diferite meserii etc.* Prăvălii străine sînt aici 10.

Ioan Mazăre.

În Bazoș.

Din Bazoș ni-se scrie: În comuna noastră *Bazoș* (posta Temes-Rékás) avem un neguțetor român cu numele *Ioan Savu*. Dînsul este un *Român bun, spriginitor mare al bisericii și școlai de aici*. La stăruința unor fruntași de aici și-a deschis prăvălie și o cărcimă. E vrednic de spriginul publicului român, cu atît mai virtuos, cu cît în prăvălia lui, bogată în de-ale articliilor buni, primește ori-care ori-și-ce marfă, pe lângă un preț foarte ieftin.

A. B., inv.

În Goroslău.

Sînt *comerciant și măiestru pantofar* în comuna *Goroslău* (Szamos-Nagy-Goroszló), posta Jibou (com. Sălăgiu). În boltă am articli pentru trebuințele sătenilor, ear' în lucrătoreea mea pregătesc tot felul de lucruri de păpucărie.

Corneliu Caba.

În Zorlenț-mare.

Dănilă Dabici, comerciant în Zorlenț-mare, are în prăvălia sa toate cele de lipsă pentru casă și drept de trafic și birt.

Trebuințe de-ale meseria ilor și comercianților noștri.

În lucrătoreea mea se primește un învățăcel (șegărt) în vîrstă dela 13 ani în sus, care se știe ceti, scrie și socoti; cei-ce doresc să-mi scrie,

Ioan Orășanu,

econom și coloritor (văpsitor) în Zorlenț-mare (Nagy-Zorlenez, posta în loc).

PARTEA ECONOMICĂ.

Pășunatul vitelor și cultura plantelor de nutreț.

Au fost timpuri, când pășunatul vitelor era atât de estins, încât acestea numai îl fruntăreau, trecând peste el și mergând mereu înainte, mînate fiind de cătră proprietarii lor nomazi sau călători, cari se nutreau mai cu seamă dela ele și nu cultivau atâtea bucate ca acum, pentru cultura cărora ar fi trebuit să se așeze stabil într'un loc. Pe încetul au trecut timpurile acelea și cu ele și pășunile bogate.

Astăzi numai în țările lipsite de locuitori sau în cele sălbatice se mai poartă economia vitelor în modul arătat, în cele civilizate se poartă îndeobște o economie amestecată, adică: se țin și cresc și vite și se cultivă și bucatele. Cu cât într'o țeară se cultivă bucate mai multe și mai bune și cu cât se țin vite de un soi mai bun, cu atât înaintează aceea mai repede în bunăstare și civilizațiune. Astfel starea economică înaintată sau înapoiată a unei țări se privește în cele mai multe cazuri ca și o buzoală, cu ajutorul căreia se poate măsura starea materială a locuitorilor respectivi.

În privința pășunatului vitelor s'a pus din vechime grija cea mai mare într'acolo, ca cel mai bun și mai bogat să fie păscut de cătră vitele cele mari, ear' cel mai slab și sterp de iarbă, de cătră cele mai mărunde. Împărțirea aceasta se poate vedea în folosință pe cele mai multe locuri până astăzi, și anume: păscînd boii la un loc, caii într'altul, ear' vițelii, oile, caprele și porcii într'altul.

Sînt unele țări mai deluroase și muntoase, pe cari le-a întocmit natura de așa, ca ele să servească mai mult pentru pășunatul vitelor, ear' cele de șesuri, ca ele să poată fi cultivate cu bucate. Dar' lipsele omului, care a fost, este și va fi în necurmată luptă cu puterile naturii pentru existența sa, face mereu încercări, ca să poată supune

culturei bucatelor chiar și terenurile mai puțin roditoare și destinate numai pentru pășunatul vitelor.

Încercările acestea se fac mai cu seamă în țările civilizate, în cari sporindu-se repede numărul locuitorilor, cu acesta se sporește și lipsa lor de toate zilele, pe când pămîntul nu se mai poate spori, ci rămîne tot același. Pe la noi până acum nu se prea poate zice, că locuitorii ar fi prea deși, ca să nu-și mai poată agonisi pâinea de toate zilele din pămîntul de pe care trăesc, de oare-ce s'a constatat, că noi în proporțiune cu alte țări sîntem încă destul de rari. Dacă totuși se simte pe unele locuri lipsa bucatelor, apoi aceasta provine mai cu seamă de acolo, că unii din economii nostri și astăzi mai poartă economia tot așa, după-cum au purtat-o moșii și strămoșii lor, mai nainte de aceasta cu zeci de ani.

Lipsa pășunatului pe la noi până acum nu a fost așa simțită, de oare-ce parte au mai fost locuri comunale și unele poeni prin păduri anume destinate pentru pășunatul vitelor, parte pentru-că acestea până acum s'au mai putut paște și pe izlazuri și ogoare. Pe viitor însă, introducîndu-se pretutindena comasările, pășunatul încă se va strîmța tot mai tare.

Dacă până acum s'a simțit pe unele locuri de pe la noi lipsa pășunatului pentru vite, ce va fi pe viitor, când lipsa aceluia va fi și mai arzătoare? De sigur că în asemenea cazuri vor fi siliți și economii nostri, ca să se mai gîndească și la alte mijloace de nutriție pentru vite, cari se poată înlocui pășunatul dela cîmp. Între mijloacele acestea de nutriție se numără plantele de nutreț, cari s'au adevărit, că sînt mai bune și mai de valoare, atât pentru vitele de lapte și de lucru, cât și pentru cele de îngrășat, decât pășunatul de pe cîmp.

În împrejurările, în cari se află o parte din economii nostri de vite, cultura plantelor de nutreț mai întîmpină aici-colea unele greutăți, deoparte pămîntul nu e pretutindina priincios culturei lor, de altă parte și numărul vitelor e prea mare, așa încât pe lângă toată bunăvoința și strădania, nu s'ar putea nutri toate peste vară în grajd.

În adevăr, că unii din economii nostri de vite au pus până acum mai mult preț pe numărul, decât pe soiul vitelor. Pe viitor însă vor trebui să pună mai mult preț pe soiul, decât pe număr, de oare-ce în timpul de acum și cumpărătorii mai ales la acestea se uită.

Poate, că și împrejurările locale, precum e pămîntul și clima, au adus cu sine la aceea pe economii de vite, ca ei să țină numai astfel de vite, cari pot să trăească cu pășunatul, ce se află prin câmpurile și pădurile respectivelor comune. Astfel vedem, că pe locurile mai muntoase și deluroase s'au ținut și crescut un fel de vite mocănești de munte mai mici și îndesate, cari sînt dedate cu toate neajunsurile și nevoile climatice, la șes se țin și cresc un soi mai mare de vite, ear' pe la orașe și pe unde clima e mai domoală și mai dulce se țin și cresc un soi mai bun și mai prețios de vite, precum e soiul Pinzgau, Simenthal și altele.

Unii dintre economii nostri de vite au fost dedați până acum, ca să țină mai multe vite, decât a fost pășunatul de peste vară și nutrețul adunat pentru iarnă, din care causă apoi vitele atât vara, cât și iarnă abia au vegetat de pe o zi pe alta, așa încât unele au fost împedecate chiar și în creșterea și dezvoltarea lor corporală.

Împrejurarea aceasta, precum și altele au adus cu sine apoi, ca astfel de vite să devină din an în an tot mai fără preț, așa încât socotindu-se nutrețul de peste iarnă, când e scump, precum și îngrijirea lor, la vînzarea celor mai multe abia se poate obține un asemenea preț.

În timpul din urmă a pășit la mijloc pe cele mai multe locuri chiar legea mai nouă de cîmp din anul 1894, pentru proporționarea pășunatului, după care fiecare econom trebuie să scoată la pășunat numărul de vite în proporțiune cu numărul jugurilor de pămînt, ce posedă la cîmp. Tot cam așa trebuie să se scoată vitele și în pășunile comunale, în cari, se înțelege, că se pun și anumite taxe, după-cum le hotărăște reprezentanța comunei respective. Taxele acestea pe unele locuri așa sînt de mari,

Dragoste și inimă curată.

Novelă originală de N. Trimbițoiu.

I. Sezătoarea.

(Urmare).

Ah! că bine le mai ședea amîndurora, o păreche mai potrivită nici nu ai fi aflat. Doi ângeri în trup omenesc. Dar' ce auzim șișăind în fundul căsiii de după cuptor?

Sînt niște babe bătrîne și vorbesc. Să mergem mai aproape să auzim ce vorbesc.

— Nu știi ce poate fi, — zise baba Tanasia, — că Linu lui Vasile lui Barbu numai prilej să i-se dea, totdeauna joacă cu Florica lui Petruț Preda, și ori-cînd joacă ori vorbește cu ea, totdeauna gîndești că a prins raiul în mîna așa e de voios.

— Văd și eu, — răspuse Măria lui Iacob. — Mai știi?... Nici nu le-ar sta rău, gîndești că sînt dela o mamă așa sînt de nimeriți.

— Dar' să știți cât sînt de cumînți; nu 'ți-ar da o vorbă rea pentru lumea asta, cum văd că fac alții de seama lor, — zise baba Schiorușa.

— Totuși, totuși, n'ar fi cuminte lucru dragostea lor, — zise baba Tanasia, — tatăl Floricii e bogătan, ear' Linu, drept că e singur la părinți, dar' moșioara lui și cele câteva oi nu pot fi puse în cumpenă cu averea Floricii; apoi dragile mele, la Petruț, am auzit eu mai de mult că sînt și bani.

— Dacă părinții nu se pot măsura în avuție, se pot măsura copiii în frumseță și hărnicie, — zise mai departe Măria lui Iacob, — voi gîndiți că Floricii nu-i e drag de Linu? Ean băgați bine de seamă cum se uită câteodată Florica la el, așa de frumos, așa de smerit și așa de rușinată, cât 'ți-e mai mare mila de ea. D'apoi aceea n'ați băgat de seamă ce frumos dă binețe Samfirei lui Vasile lui Barbu, când se întîlnește câte-odată cu ea pe uliță.

— Da cum se nu! — zise Tanasia legîndu-și de nou caierul. — Cum să se îndrăgostească Florica așa de mică, doar' numai ieri-alaltăieri umbla la școală, abia să fie doar' de cincisprezece ani. Apoi Linu încă-și are ale lui necazuri. E numai de 21 și are încă să cătănească. Doar' nu i-e scris pe frunte că dacă a scăpat de două-ori, cu lăcră-mății, o să scape și a treia-oară!

— Oh, săracu nepotu meu, să mai și cătănească! — oftă lelea Vuță, — o să moară de supărare vîru Vasile.

— Ar fi și pagubă de el, — șopti Raveca lui Todor al Marișchi, — ar fi pagubă să-l iee la cătane.

— Tatăl Floricii, — zise mai departe baba Tanasia, — chiar să scape Linu de cătanie, nu ar da-o după el, pentru-că umblă să o iee Todor al crăsnicului, apoi știți bine că crăsnicul e gazdă mare, e slujbaș la biserică, și în comitetul satului.

Încât ele mai ajung suma de dare, ce o plătesc locuitorii pentru pământul dela câmp.

Așa stând lucrul, este prea natural, ca economii nostri de vite să se mai curete pentru viitor și la alt metod de nutrire peste vară, și nu numai la pășunatul din câmp. Cei de pe la orașe și de prin comunele unde s'au introdus comasările, au învățat de mult acel metod, cultivând pe mari întinderi de pământ plante de nutreț și nutriend și peste vară vitele în grajd.

Resultatele, la cari au ajuns asemenea economii cu vitele lor, sunt mai mari și mai prețioase decât ale acelora, cari adevărat în vite mai multe și le scot la câmp într'un pășunat slab și lipsit de ierburi nutritive. Aceia în niște vite mai de soi, cari la vânzare apoi și au un preț îndoit sau întreit mai mare, decât cele dela munte sau dela șes.

Nu le rămâne dar' alta în cele din urmă economilor cu pășuni mai slabe, strimte și puține, decât aceea, ca să facă și ei asemenea încercări cu creșterea și ținerea vitelor și se vor convinge, că mai multă dobândă vor avea din economia acelora, decât după cele ținute până acum în câmp la pășune. Aceasta se poate face cu atât mai virtos, cu cât numitele plante de nutreț se pot cultiva cu succes pe unele locuri chiar și în câmpurile necomasate.

Plantele de nutreț, după-cum îndeobște e cunoscut, cresc și se desvoltă mai curând decât cele de pe pășunaturi, așa încât dela Sfântul George începând până toamna târziu se poate avea neîntrerupt nutreț verde pentru vite, fiindcă până se ajunge cu coșitul la un cap al locului, la celalalt capăt au și crescut de se pot earăși coși.

Din acestea se poate vedea, că deși o parte a economilor nostri de vite n'au prea băgat până acum în seamă cultura plantelor de nutreț, având ei pășuni destul de bune și bogate în ierburi, pe viitor totuși vor trebui să se împrietească și ei din ce în ce tot mai mult cu acelea, de oare-ce pășunile din câmp se slăbesc, strimtează și scumpesc din an în an tot mai tare.

Ioan Georgescu.

— Ba eu nu cred, zău eu, că Florica ar merge după Todor, — o întrepruse Măria lui Iacob, — căci când ar fi precum trebuie să fie după alegerea Floricii, pe Linu de bună-seamă l-ar alege, fiindcă știe carte și cântă în biserică și apoi e și frumos ca un crăișor și blând ca mielul. Apoi știți doară că frumosul de frumos îi place și mai frumos decât Linu nu găsești lume multă să umbli, e harnic, așezat, cu socoteală bună, și ce vă mai trebuie? S'apoi aceea n'ați băgat de seamă, că Florica nici odată nu se uită cu ochi buni la Todor?

Jocul încetă, și în curând fusele sbârâneau earăși între degetele fetelor. Deodată torsul încetă repede, un „iui!” răsună de pe buzele fetelor, spaimă generală domnia între ele, apoi urmă un ris versuit de întreagă țezătoarea.

Ce să fie oare?

Caierul unei fetițe se aprinsese, fiindcă oare-cine îi dăduse foc. Abia-l putură stinge. Norocul ei, că acum va

Însoțire de înmormântare în Mada.

Poporul din comuna Mada, ascultând sfatul conducătorilor s'a adunat la Sf. Ilie și a alcătuit o însoțire de înmormântare. Neobositul și vrednicul preot — scriitor poporal dl *Ioan Moța*, invitat fiind a conduce adunarea de constituire și prin alese cuvinte a lămurit poporul asupra însemnătății însoțirilor de înmormântare.

Foarte mulți s'au declarat gata a intra în folositoarea tovarășe, și încât vor încăpea, vor fi primiți și membri din comunele vecine, d. p. din *Balșa*, *Ardeiu*, etc.

Taxa de intrare s'a stabilit la 1 cor., pentru care urmașii membrului răposat vor căpăta 50 coroane, ear' taxa ce se va plăti după fiecare soț mort la cassa însoțirii, e 30 bani. Partea fiecăruia crește într'una peste cele 50 coroane, cu de atâtea-ori 25 bani de câte ori a plătit el ajutorul la soții răposați. Ajutorul cel mai mare poate fi 125 coroane (dacă membrul a trăit adevărat de a plătit taxa la 300 de soți morți înainte lui).

Cassar al însoțirii a fost ales dl *I. Bogdan*; director: dl *Iosif Todescu*, cantor; ear' secretar dl *N. Marcu*, fost învățător. În comitet s'au ales 12 țărani cu primarul în frunte.

Raportul camerei de comerț din Brașov.

Raportul camerei de comerț și industrie din Brașov pe anul 1899 cuprinde în liniamente generale dări de seamă despre: situațiunea generală economică, produsele agricole, vin, poame, hemeiu, cânepă, tutun, comerțul de lemne, piei și blănării, comerțul de ouă, industria în general, și diferitele ramificații ale ei, comerțul de detal, comunicațiunea și instituturile de bani. Pe 42 pagini 8° raportul dă o icoană clară despre mersul tuturor afacerilor acestora în cursul anului 1899, făcând totodată cunoscute — ministrului — dorințele cercurilor interesate, cu privire la îmbunătățiri eventuale, și exprimându-și părerea și camera însași asupra chestiunilor.

Deja la începutul raportului, unde se vorbește despre situațiunea economică

în general, este atinsă o chestie vitală mai ales pentru Mărginime: încheierea unei convențiuni de tarif cu România. Anume, premittând, că recolta din anul 1899 a fost în general mulțumitoare, prin ce s'a dat puțința a se face oarecari îmbunătățiri mai însemnate la unele ramuri economice, — zice următoarele:

„Această situațiune ar apărea într'o lumină cu mult mai favorabilă, dacă și în țările vecine, cari sunt de interes pentru noi în prima linie: în România și Bulgaria, s'ar fi obținut aceleași rezultate favorabile în privința recoltei, de oare-ce cu toate desavantajele timpului provenite din constelațiunea de politică vamală de prezent neîmbucurătoare, încă tot sântem dedați de a afla într'însele un cerc de cumpărători, ori-cât de modest ar fi el, pentru produsele industriei noastre.”

Ear' mai la vale, vorbind despre apropiata expirare a convențiunilor cu statele celelalte și necesitatea reînnoirii acelora, cu privire la România raportul zice următoarele:

„Noi credem, că acest incident ar putea fi potrivit pentru a se intra în tratative de convențiune și cu învecinatul regat al României, și cumpănindu-se bine trebuințele reciproce, dar' și cu validitatea celor mai vitale interese de esport ale noastre, a se ajunge la încheierea unei convențiuni tarifale. Cu această ocaziune, de sine înțeles, din partea noastră n'ar trebui să se pună pe un punct de mănecare agrar rigid și fără considerare, căci pe această cale fără o aplicare înțeleaptă a maximei *do ut des*, nici odată nu vom mai ajunge la o înțelegere acceptabilă pentru noi cu țările balcanice, spre cari Ungaria deja prin poziția ei geografică este așa zicând absolut avisată și astfel ne va rămâne numai a ne uita cu jale cum celelalte state industriale din vestul Europei, cari ne fac concurență, exploatează singure acest teren mănosc.”

În partea unde se tractează promovarea industriei, camera insistă pentru un sistem de dare mai echitabil, deosebi la dările locale: comunale, accise de barieră, taxe de tirg, taxe pentru pavagiu, etc.

„Se pare, că în această privință nu se observă peste tot principiul înțelept al cumpărării

Degenerarea unui astfel de sistem de dări, mai cu seamă când sunt supuse la diferite taxe fără cruțare și materiile prime necesare la prelucrările industriale și semifabricate, fără considerare la valoarea lor proprie și la trebuințele generale industriale, poate avea numai acel efect, că împedecă și nimicește dezvoltarea activității industriale și comerciale din respectivele comune, — zice raportul.

găta caierul înainte tuturor celorlalte fete mai bătrâne.

Cam așa se întâmplă totdeauna, când fetelor urându-li-se de lucru încep a moțâi de somn.

— Care știe zice mai frumos cu fluiera? — întrebă Măriuca lui Ioan Mărzescu, după-ce se liniști casa.

— Dar' rogu-te nu mai întreba, — răspunse Anița, — doar' știi bine că pe Linu nu-l întrece nime.

— Să ne zică el dară, — continuă Măriuca, — ear' noi vom cânta după fluiera.

— Să ne zică! să ne zică! — îl rugară fetele.

— Dar' care să vi-o zic?

— Zi aiă ce-i place Floricii, că și nouă ne place, — observă Anița cea sfătoasă.

Florica roși puținel la obraz, dar' ca-și-când n'ar fi înțeles vorba zise:

— Să ne zică dară hora păcurarului.

Când zise aceste cuvinte, își îndreptă privirea rugătoare către Linu, el observă privirea plină de dragoste, și scoțând de după șerpar fluierul cercă pe el câteva trille. Florica cunoștea bine hora, de când Linu păștea oile pe lângă grădina lor. Îi era dragă hora, fiindcă avea drag pe Linu.

Linu începù hora, ear' fetele și ne vestele îl acompaniau lin cântând versul următor:

De-aiel până la Brașeu

Nu-i nime ca badea meu,

Firuș de rosar

Badea-i păcurar

Harnic voinicel

Nu-i nime ca el.

De frumos la căutură

Și de mândru la făptură,

Firuș de rosar (etc.)

Căci când ese la fântână

Pare că-i o roșă plină,

Firuș de rosar (etc.)

Când ese între ficiori,

Par'că-i un buchet de flori,

Firuș de rosar (etc.)

Trecând la diferitele ramuri, arată fluctuațiunea în cursul anului 1899: câte întreprinderi nou industriale, comerciale și financiare (institute de bani) s'au înființat în cursul anului pe teritoriul camerei, câte s'au desființat, cu ce rezultat au lucrat cele rămase, etc., făcând la fiecare ram observări asupra cauzelor cari au ajutat ori au împedat activitatea acelor.

Peste tot raportul e lectură instructivă pentru ori cine, de interes deosebit însă pentru oamenii mai de aproape interesați în cauză. E accesibil și pentru cei cari nu înțeleg limba statului, fiind tipărit în toate trei limbile usitate în Transilvania: maghiară, germană și română.

S'a tipărit la tipografia Ciurcu et Comp. în Brașov.

SFATURI.

Ghit pentru ferestri.

Cel mai bun ghit pentru ferestri îl putem dobândi, dacă mestecăm terpenin subțire cu aluat de var potolit. Acest ghit are forma și culoarea, ca și cel pregătit din ghips (un fel de piatră moale) Ghitul acesta este foarte tare, așa că poate suporta toate greutatele de umezeală, frig și căldură, mai departe se zice, că nici ramele ferestrilor nu se putrezesc și strică așa curând, ca dacă se întrebuințează alt ghit.

Înăcritul legumilor.

Crastaveții mai tineri se înăresc așa, că se pun mai întâiu pe timp de 24 ore după-ace se culeg, în apă de fântână. După aceea se scot de acolo, se șterg și apoi se așează într'un butoiu (ciubăr). Printre crastaveții de înăcrit se mai pun și lujeri de m. rar tăieți mărunt, cimbru și frunze de vie sau vișin. După aceea se toarnă apă feartă sărată peste ei. La o săptămână se pritocesc ear' moarea se mai ferbe odată și earăși se toarnă peste crastaveți. Dacă se mai adauge și ceva oțet, cu atât apoi stau mai bine crastaveții. Cu crastaveții înăcrite în oțet cam tot așa se urmează, numai cât în loc de apă sărată se bagă oțet sărat, adică lângă toată cupa (cofa) de oțet se adaugă o mânășoară de sare.

Tuleii de cucuruz cu lapte, se pun mai întâiu pe două zile în apă sărată, apoi se așează într'un butoiu (ciubăr) ca și crastaveții, în sfârșit se toarnă oțet fert, dar' rece peste ei. Printre tuleii de cucuruz se mai pune și ceva busuioc scortîșcoară sau piper pisat. Tuleii înăcrite se mănâncă apoi lângă cărnuri, ca și crastaveții.

Fasolea și mazărea tină încă se poate înăcri. Mai întâiu se curăță de ață, apoi se opăre puțin, se svântă și după aceea se așează într'un butoiu, în care se mai pun și frunze de viie. În sfârșit se bagă apă sărată până se acoperă păstăile, apoi pe acestea se așează scândurele și o peatră ca și pe verze.

Știri economice.

Nouă emisiune de acțiuni la „Plugariul”. Direcțiunea institutului de credit „Plugariul” din Săcădate a emis prospect și coale de subscripție la o nouă emisiune de acțiuni pentru urcarea capitalului social la suma de 20.000 cor. Acțiunile vechi valorând à 116 coroane, pentru a nu micșora valoarea lor, se va solvi și pentru acțiunile acestei emisiuni à 116 cor. plus 2 cor. spese. Termenul de subscriere e fixat până la 1 Septembrie st. n., când va fi a se solvi 10% din suma subscrisă, ear' restul în 5 rate lunare anticipative. La cas, că se vor subscrie acțiuni peste suma preliminară, direcția va decide urcarea capitalului social la suma de 30.000 coroane.

Un prospect și coală de subscriere se află și la redacțiunea foii noastre.

Dela „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”. La „fondul pentru acurarea unei case proprii a Reuniunii, cu o hală de vânzare” au contribuit cu câte 20 de bani următorii: Victor Tordășian, președ., Vincențiu Orăsan, cand. preot, Iulian Popescu, cassar la „Albina”, V. C. Osvadă, dir. adm., Nicolae Pop, not. trib., Eugen Piso, cand. de adv., Dr. Vas. Dan de Apșa, cand. de adv., Teodor Orlea, funcț. cons., Nicolae Iordan, inv., Ioan Floca, teolog c. III, Paraschiva Apolzan, soție de econom, George Nicola, cond. de mașină, Ioan Apolzan, Nicolau Stoica, Ștefan Duca, Nicolau Bratu, Ioan Marcu, Victor Grigută, Ioan Pinciu și Ioan Pitar, culegători de litere, Avram Armean, corector, Ioan Lungociu sod. cismar, Lazar Ucenic, sod. mäsar, George Prașca, m. cism., George Țerean, cul. de litere, Ioan Simtion, franz,

Zacharie și Petru Moga, m. franzelari Dumitru Mitoc, m. croitor, Nicolau Ișan m. pilar, George Poponea, culeg. de litere, Paraschiva Cioran, soție de măcelar, Ioan Irimie, canc. la jud. cere., Emanuil Bobancu, cul. de litere, Maria Lazar Stanciu, Lazar Stoia, Rachila L. Stoia, Petru Feldiorian, Ana Zgoda Ros. Ulmann, D. Cunța, Paraschiva, Radu, Valeriu Grindean, sodal cismar, Florian Crucița, m. croitor, Zach. Aron, m. cismar.

„Ceres”, societate comercială în Satul-nou. La inițiativa dlor Trifon Miclea, protopresbiter, Petru Tisu, avocat, Petru Stoica, funcționar de bancă și Ioan Gașpar, învățător, s'a înființat în Satul-nou (Réva-Ujfalu) o nouă societate comercială pe acții „Ceres”, cu scop de a mijloci economilor vânzarea și cumpărarea de cereale în condițiuni avantajoase. Constituirea societății s'a făcut în luna trecută și anume au fost aleși membri în direcțiune: P. Stoica, președ. și dir. executiv, George Roșculeț și Ștefan Negru; membri în comitetul de supraveghere: Trifon Miclea, președinte, Petru Tisu și Damian Popescu.

Grădini de pomi. Statul susține în diferite părți ale țerii 20 școale de pomi, pentru a crește altoi nobili, potriviți trebuințelor pieței.

Din acestea școale s'au vândut în anul trecut 84.623 altoi nobili, ear' gratuit s'au împărțit la preoți, învățători și țerani 141.504 altoi, ear' dealungul drumurilor țerii s'au sădit în acest an 31.000 altoi.

Tot din acestea școale s'au împărțit 1,111.920 pădureți și 102.650 mlădițe de altoi.

Din traista cu povețele.

— Răspusuri. —

Abonentul nr. 2013. Numai cu proces, pe care trebuie să ți-l poarte un avocat, mai poți deschide stradă între vecinii d-tale. Ear' dacă drumul acela nu a fost al d-tale, ci al comunei, nici cu proces nu-l câștigi, pentru-că nu-i al d-tale. Comuna ar trebui să înceapă procesul. La aceea nu poți silii pe nimeni să-ți dee voe să umbli prin grădina lui, chiar dacă ți-a fost dat voe mai de demult.

Abonent nr. 3544. Întrebă pe un avocat dacă poate să scoată cu proces ceva, din banii ce ai spesat. Așa credem însă că va merge cam greu. Pe vorbe nu dă judecătoria nimica. Trebuia să faci contract cu respectiva, la notarul public, înainte de a intra în casa ei.

să fie cu tine și să-ți ajute în toate căile tale, dragule.

— Ce păzești noaptea porțile? — Îi zise Florica.

— Voiam să te aștept.

— Pe mine? Bine făcuși, petreci-mă dară până acasă, să nu stăm noaptea pe uliță. Pentru-ce n'ai venit de mult în șezătoare?

— Oh, Florică dragă! venire-aș eu pentru tine în toate nopțile, doar' îmi ești dragă ca sufletul din mine, dar' crede-mă, multe sânt pedecile pentru cari nu vin. Am și avut mult lucru la stână, tocmai acum am făcut un grajd, care încă nu-i gața de tot, dar' pedeca mea cea mai mare e, că nu vreau să fac vorbe prin sat. Știi, prin deasa mea venire s'ar descoperi dragostea noastră. Așa numai noi și dodă Cristina știm.

(Va urma).

Când îl ved sara la stele
Par'că-i crucea din mărgele,
Firuș de rosar (etc.)

Când îl ved sara pe lună
Par'că-i floarea din cunună;
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne ce mi-l face
Numai să-l iubesc în pace,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne inelaș
Ca să-l port în degetaș,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne măr gutăiu
Să mi-l pun la căpătăiu,
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne un bujor
Ca să-l tot sărut cu dor.
Firuș de rosar (etc.)

Fă-mi-l Doamne porumbel
Să mă îmbrățișez cu el
Firuș de rosar (etc.)

Acest vers, mai ales rîndurile:

Firuș de rosar
Badea-i pécuar

Harnic voinicel
Nu-i nime ca el,

suna frumos, ca-și-când ar fi venit dela un cor ângeresc.

După-ce gâtară cu cântecul, Linu își puse fluerul după șerpar, își luă noapte bună și plecă.

Nu mult întârziară nici fetele, ci fiecare cu fusele pline, cu furca goală, părăsiră șezătoarea și însoțite mai multe plecară cătră casă.

Noi să urmărim pe Florica.

Însoțită de dodă Cristina, servitoarea credincioasă a lor, își luă și ea noapte bună și plecă. Pe cale arunca în lațuri dese priviri. Pasă-mi-te aștepta ceva!

Când se apropiă de casă, din o ușiță laterală îi eși în cale un om. Cine să fie oare? E cu cojoc, cu căciulă păcurărească, e... Linu.

— Bună întâlnire Florică! Tot binele dodă Cristină!

— Să fii sănătos — îi răspuse Florica, ear' dodă Cristina îi zise: Domnul

CRONICĂ.

Regele Carol al României Joi dimineața s'a bolnăvit repentin în Sinaia, fiind atacat de acută durere de cap și sgârșciuri în stomach. Vineri s'a aflat ceva mai bine, dar totuși nu era trecut încă peste pericol. Din cauza morbului nu a putut lua parte la serviciul funerar, săvârșit în catedrala din București în amintirea regelui Umberto. Îmbolnăvirea a produs mare neliniște în București. Împăratul Francisc Iosif a cerut telegrafice informațiuni despre starea Regelui.

† Dr. Ioan David. Moartea silnică a răpit Marți dimineață un tinăr de bună speranță. Secretarul »Albinei« Dr. Ioan David s'a sinucis. Săptămânile trecute Moga, ear' acum David, ambii s'au lipsit de viață înșiși, prin mijloace silnice. Motivele cari pe Moga îl îndemnasera la fapta-i regretabilă sunt încă câțva de explicat, *deși nu de scusat*; dar' că Dr. David s'ă recurgă la așa ceva, nimenui nici prin gând nu-i trecea și nimenea nu-și poate da seamă de cauzele sinuciderii. Era situat mai bine decât mulți cari nici după zeci de ani dela obținerea diplomei nu pot face așa o carieră; era stimat și iubit în societatea sibiliană. Crima față de el însuși e deci o enigmă pentru toți cari l-au cunoscut. Dumnezeu s'ă i-o ierte și s'ă trimită mângâiere părinților și surorilor lui, cari poate tocmai în clipa când plumbul ucigaș îi străbătea trupul, de colo din falnicii munți ai Ianului trimiteau spre Sibiu dorurile și cugetele lor pline de înfocată iubire părintească și de dragoste de soră.

† Aurelia Micușan. Subscrișii cu inima frântă de durere aducem la cunoștință tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, că preaiubita noastră fiică Aurelia Olivia i-a dat nevinovatul sufletel în mâinile Creatorului astăzi, în 13 August n., în etate de un an și 3 săptămâni. În mormântarea scumpei defuncte se va face Mercuri, în 15 l. c., la 3 ore d. a., în cimiterul comun. Fie-i țărina ușoară și amintirea vecinică. Suțig, 13 August 1900. Vasiliu Micușan, preot gr.-cat., ca tată; Emilia Pop, ca mamă.

† Iuliu Neamțu, absolvent de teologie, a fost înmormântat Duminecă în Dobra. Il ajunsese moartea la scaldă, în valurile Murășului.

† Ioachim Băcillă, învățător în Doloave, a răposat Duminecă (5 August) în spitalul din Panclova, în etate de 52 ani. Răposatul a fost căsătorit prima dată cu Nina Muntean, fiica preotului Muntean și fost redactor la »Speranța« în Arad. După absolvirea teologiei din Sibiu, cu ajutoare dela metropolitul Șaguna, a fost învățător la școlile normale din Brad, făcând și serviciu de capelan protopresbiterului Moise Lazar. Colera din 1873 i-a răpit pe Nina, dela care îi rămăsese suvenir o copilă, acum căsătorită după învățătorul Volentir în Șimand. Ajuns văduv, între împrejurări atât de tragice pentru el, tinărul »Chimuț«, ca s'ă fie cât mai departe de locul nefericirii sale, s'a strămutat preot în Valea-Dosului (tractul Abrud), apoi în Păclia (tractul Albei-Iulie) și în urmă la insistentele cereri ale poporului și ale surorii sale a fost numit administrator în Galați (tractul Abrudului), unde fusese paroch cumnatul seu Agheu Trif, mort în 1875. Fire neastimprată, și muncit și de miseriele

văduviei, preotul Chimuț părăsește parochia, depune reverenda și ales fiind notar cercual în Săsciori se căsătorește cu Elisa Ciucean din Săcel. Se vede însă, că nu i-a fost scris s'ă reafle fericirea perdută prin moartea Ninei. În scurt timp se divorțează, părăsește Săsciorii și timp îndelungat nu mai știa nimenea de el, unde se află. Fusese învățător pe la Mehădia. Re'tors în Ardeal, e ales notar în Tălmăcel, apoi în Belean (lângă Făgăraș), în urmă câțiva ani e director al școlilor capitale din Avrig. Prin anii 91—92 ear' i-se perde urma. Într'un târziu amicii și cunoscuții lui află, că e învățător la școala de stat din Deliblat lângă Dunăre, de unde în 1896—7 trece la școala din Doloave în Torontal. Răposatul era om de dub, ori-unde îl arunca soartea și neastimprul firei sale, se susținea și devenia în curând iubit de societatea în mijlocul căreia dat îi era s'ă trăiască. Avea de gând s'ă se pensioneze cu finea anului școlar curent și s'ă se așeze undeva în Ardeal; moartea l-a pensionat acum definitiv. Afle dincolo de mormânt pacea și liniștea, de care în viață n'a prea avut parte.

† Dr. Filip Steiner, episcopul rom.-cat. din Alba-regală, a răposat Vineri noaptea (10 Aug.) la ora 1 și 30 minute. Steiner s'a născut în Fehéregyháza (comitatul Sopron) la 28 Aprilie 1839; a fost hirotonit în 1863, fiind trimis capelan în Moșon, apoi scurt după aceea numit inspector de studii și profesor la institutul teologic din Győr. În 1867 e numit profesor de dreptul eclesiastic la academia de drepturi din Győr, ear' în 1868 inspector de studii la seminarul augustinian din Viena, petrecând acolo zece ani. În 1882 e numit canonic, ear' în 1890 episcop în Alba-regală. Steiner era mare orator și mare catolic. Dintre toți episcopii bisericii rom.-catolice el a combătut mai înverșunat proiectele de lege așa zise politice-bisericești ale lui Csáky, ear' după votarea și intrarea lor în vigoare a lucrat mult pentru înființarea partidului poporal, în programul căruia punctul principal e revisuirea legii despre căsătoria civilă.

Coroane eterne. În loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului jurist Ioan Moga, decedat în Abrud, următorii au contribuit la fondul »iubiților răposați« numit și fondul pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor meseriașilor români din Sibiu, cu următoarele sume, și anume: Liviu R. Prășcanu, adm. »Tribunei«, Valeriu Tăbăcariu, jurist, câte 2 coroane, Nicolae Moisin, tâmplar în Seliște, I. F. Zacharides, compactor, Dumitru Mosora, inv. în Seliște și Victor Tordășianu, fiecare câte 1 cor.

— Tot în loc de cunună peritoare pe cosciugul regretatului Dr. Ioan David, secretar al »Albinei« și în același scop mai sus numit au contribuit următorii domnii și anume: Dr. Vasile Dan de Apsa, candidat de avocat; Ioan Aleman, silvicultor în Varcar-Vacuf; Nicolae Vătășan, profesor, Pavel Cotoș, funcț. consist.; Cornel Simu, funcț. la »Albina« și Victor Tordășianu, fiecare cu câte 1 coroană.

Școală românească în Istria. Dieta istriiană săptămâna trecută a primit o propunere pentru înființarea unei școli românești în Susgnevizza. Limba de propunere va fi însă cea germană.

Uciși de fulger. În 10 Aug. pe timpul unei mari tempestăți fulgerul a lovit în familia lui Petru Boltres din Cristian, aflătoare la câmp. Soția și un fiu de 15 ani au fost uciși; tatăl familiei a leșinat, ear' al doilea fiu, care se adăpostise sub car, a scăpat numai cu părjolierea părului.

Europenii din Peking începând din 10 Iulie n'au mai gustat carne. În 10 Iulie li-s'a gătat carnea de cal, ear' de atunci postesc.

Ucigașul soției sale. Sub titlul acesta s'a publicat în nrul 19 al »Foi Poporului« o cronică, în care dl Ioan Stan din Feldioara (lângă Brașov) era descris ca ucigaș al soției sale. Primim acum informațiune, că judele de instrucție al tribunalului din Brașov, prin decizul adus sub numerii 2047/1900 și V. 13/900 a sistat procedura de urmărire în contra dlui Ioan Stan, după ce însuși procurorul a abandonat acuză, — despre ce încunostințați au fost: procurorul, partea privată și acuzatul în ziua de 24 Maiu. Totodată ni-se împărtășește, că arătarea în contra dlui Ioan Stan a fost făcută din partea fraților răposatei sale soții, din motive și dor de câștig. Dar' arătarea s'a dovedit a fi nemotivată, de aceea sistarea procedurii în contra dlui Ioan Stan. Facem rectificarea cuvenită.

Trăsnet. Joi, în 27 Iulie (9 August) a. c. descărcându-se o furtună puternică asupra comunei Vasoia (comitatul Arad) pe la 12 ore din zi, a trăsnit în casa juratului Antoniu Oprea; nefiind nimeni acasă, ci toți pe la lucru, acoperământul a ars de tot. Noroc însă că ploaia curgea ca cum ai vărșa-o, în urma acesteia pe părul ce trece pe lângă casă venise destulă apă, încât s'a putut oprî focul, de n'au ars și celelalte clădiri economice. Asigurat n'a fost.

Convocare. Adunarea generală a despărțământului XXX. (Sighișoara) al »Asociațiunii pentru literatura și cultura poporului român« conform concluderii comitetului dela 19 Iulie a. c., se convoacă în comuna Retișdorf pe Duminecă, la 20 August, a. c. st. v., 9 ore a. m., în biserica română din loc. La această adunare s'ă rugați a participa toți membrii despărțământului, cât și toți Românii, cari cunoscând scopul măreț al acestei instituțiuni culturale române se interesează de înaintarea ei.

În special se roagă onorata preoțime a influința împreună cu domnii învățători în această direcțiune, asupra poporului și a-l invita, ca și el, cu deosebire fruntașii s'ă participe la adunarea generală din vorbă.

D. Moldovan, directorul desp.,
protopop.

N. Ghenja,
notar.

La 7 ore seara producțiune teatrală și petrecere cu dans, — venitul curat în favorul despărțământului XXX.

Hoți ucigași. În Temeș-Pauliș păzitorul de câmp Ilie Vucomirovici a fost aflat în 9 Aug. dimineața mort într'un șanț; trupul îi era tot înțepat de cuțite, ear' căpățina sdruclită de lovituri. Îl omoriseră hoții de cai, George, Mihail și Pavel Stojanov, pe cari păzitorul îi surprinsese în clipa când voiau s'ă fure cai dintr'o stavă. Ucigașii s'ău prinși și au mărturisit înșiși faptele.

Vestea porumbelului. Un proprietar din Timișoara odihnind zilele trecute în grădină, vede deodată că un porumbel alb se așează pe un arbor. Porumbelul fiind rănit, i-a fost ușor proprietarului s'ă-l prindă. Sub aripă avea bietul postilon o bucățică de mătăasă albă pe care cu litere mărunte erau scrise următoarele cuvinte: »Voll Pracht — Knäblein — Serajevo 8—8«. (Frumos ca un ânger — băiețel — Serajevo 8—8). Proprietarul a dat porumbelului de mâncare și de beut, și apoi i-a dat calea. Se vede, că se restaurase pe deplin porumbelul, căci îndată a sburat spre Apus cu vestea lui tainică.

Petrecere românească cu jocul „Csárdás“. La cronică publicată cu acest titlu în nrul trecut, ni-se scriu următoarele: În nr. 31 al prețutului ziar ce redigati, »Indiferenții« publică o notiță cu privire la petrecerea, pe care o am aranjat subscrișii în *Comăna-inferioară*, în scop de a procura cărți pentru copiii săraci dela ambele școale; și »indiferenții« ca niste oameni cu totul neinteresati, după-cum arată și anonimul, ce 'și-l-au luat, în notița aceea scriu, că: »petrecerea n'a succes după așteptare, ear' jocul a decurs șod, cu deosebire cuadrilul, așa încât s'au trezit în sêrbă și ardeleană. Se vede că d-nii »indiferenți« nici idee nu au ce va să zică a se juca cuadril!

Imediat după cuadril s'a jucat »Sêrba« și poate că dinșilor, ca unor »indiferenți« li-s'a părut, că până a nu se isprăvi cuadrilul, s'a început »Sêrba«. Dar' astea toate pentru succesul moral al unei petreceri sânt fleacuri.

S'au încassat cu totul 61 coroane 50 bani, dintre cari subtrăgându-se spesele de 57 coroane 40 bani, a rămas un venit curat de 4 coroane 10 bani, cu cari deja s'a și cumpărat cărți. Și, dacă d-voastră dlor »indiferenți«, încă ați fi contribuit cu denarul d-voastră, de sigur, că ar fi fost un venit mai frumos și s'ar fi și procurat cărți mai multe. Însă, ca »indiferenți« ce sânteti ori ne închipuim, că ați luat parte, și când a fost vorba de a contribui cu ceva, v'ați depărtat, ori, că n'ați luat parte și atunci nu puteți și, cum a decurs petrecerea.

Ne acuză d-nii »indiferenți«, că: »jocurile naționale au fost înlocuite prin »csárdás«, dorit fiind de d-nii aranjeri«. În decursul întregii petreceri un singur csárdás s'a jucat (Destul de rău! Red. »F. P.«) și acesta, pentru-că foarte mulți străini au luat parte. Adevărat e și aceea, că — deși a fost de față însuși dl pretor și mai mulți canceliști — totuși s'au jucat continuu jocuri românești și s'au cântat chiar (!) cântări naționale-românești.

Comăna-inferioară, la 14 August n. Comitetul aranjator: *Ioan Fêtu*, inv., *Corneliu Langa*, inv., *Valeriu Langa*, student în cl. III-a com., *Toma Pop*, practicant notarial.

Cumpăr o colecțiune din »Foaia Poporului« din anul 1893, legată sau nelegată. Rog pe acel domn care o posedă să se adreseze la mine: *Nicolae Moisin*, tîmplar în *Seliște* (comit. Sibiiului).

O coroană. Cu ocaziunea petrecerii (ce s'a aranjat la Sțul George) în Avrig, trecînd cu trenul pe acolo, am întîlnit pe dl vicenotar Morar din Cârțișoara, dîndu-i totodată 1 cor. spre a o da ca suprasolvire la numita petrecere. Eu așa am aflat, că dl vicenotar nu a dat coroana la locul destinat, deși 'l-am rugat și după petrecere ca să binevoiască a o da, rugîndu-l în patru scrisori; dar' înzădar, nici că 'mi-a răspuns la scrisorile mele. Unde e deci coroana? *Nicolae Moisin*, tîmplar în *Seliște*.

„Un sărut“. O damă de elită, foarte frumoasă, cumpărînd piese musicale într-o librărie din Paris, când se plece a agrăit pes odaul librar: »Înainte de a pleca mai dă-mi ceva... un sărut«.... Tînerul privește în jur să nu-l observe cineva, apoi se apropie repede și sărută pe cocoana. Urmarea a fost un proces de siluire, intentat de cocoană contra delincventului. Zilele trecute s'a pertractat în Paris acest proces. Dama spunea, că a cerut piesa »Un sărut« și nu sărutare dela dumnealui. Delincventul s'a scusat prin înțelegerea greșită a dorinței dumnealui. Judele a acceptat scusa și a achitat pe tînerul librar.

Un vrednic proprietar. Înainte cu vre-o 6—7 ani onoratul domn *Petru Murășan Șireganul*, harnicul proprietar al comunei noastre *Șireag* a început vrednicul lucru în economia d-sale, cu o grădină de pomărit care e în mărime de 2—2½ jugere. Dînsul a sădit grădina cu pomi de tot soiul, pe cari amintitul domn îi cultivează cu toată sîrguința, nu numai pentru folosul domniei sale, ci și pentru esemplu bun al proprietarilor săteni, cărora le dă câte 2 sau 3 fiecărui sătean în cinste. Acest harnic proprietar dînd această pildă bună economilor noștri, este vrednic de toată lauda, cu atît mai mult, că după-cum am prins de veste are bunul gând să cîntească școalei noastre române greco-catolice această grădină. Bunul D-zeu să 'i lungească firul vieții, pentru bunele sale fapte, atît al d-sale, cît și al soției d-sale, stimatei doamne *Maria Murășan* născută *Rus. Alexandru Rebrean*, poporean.

Petrecere în Sadu. Dumineca trecută Români din Sadu au avut o frumoasă petrecere, aranjată la inițiativa Reuniunii pompierilor de acolo. A participat la petrecere popor și inteligență în număr foarte mare, petrecîndu-și în veselie și dragoste frățescă până în zori. S'au ținut și toaste — more patrio, — dintre cari primul rostit de comandantul pompierilor, a fost în onoarea venerabilului *Sava Popovici*, protopop militar în pensiuine.

Legendar economic. Cu titlul *Legendar economic* pentru școalele economice, de repetițiune și adulți, — a eșit în tipar o bună carte, compusă de vrednicul învățător *Ioan Georgescu*. E tipărită în Blaj. Prețul 80 bani.

Conspirație contra Sultanului. Marți noaptea făptuitori necunoscuți au afișat prin toate stradele din Constantinopol placate, în cari anarchiștii înștiințează, că ori-cît de strașnică pază de ar avè Sultanul în jurul seu, totuși va căde victimă unui atentat anarchist în cele mai apropiate zile. Faima plănuitului atentat a produs mare agitație în Constantinopol. S'au luat tot felul de măsuri preventive pentru zădărnicierea lui.

Otrăvirea unei familii. Ioan Creciu din Bojur trăia în dușmănie cu vecină-sa *Silvia Pascu*, pentru-că îi sbrătorea hoarele de prin curtea și grădina ei. Zilele trecute intrînd purcelul *Silviei* în curte la Creciu, acesta 'l-a ucis. De răsbunare *Silvia Pascu*, pîndînd cănd nu era nimenea acasă, a intrat în cămara lui Creciu și a turnat stihnin în sticla cu oțet. Seara folosind soția lui Pascu oțet la sălata de crastaveți, peste noapte au murit otrăviți toți trei membrii familiei: soțul, soția și un băiat al lor de 6 ani.

Trupe internaționale în China. O revistă militară din Germania face statistică despre puterea armată a puterilor europene, cari s'au angajat să facă ordine în China. Conform acestei reviste sînt în Tien-Tin și împrejurimi 38.000 soldați europeni cu 114 tunuri. Din această armată iau parte la expediția contra capitalei Peking circa 30.000 soldați. După sosirea novelor întăriri de trupe, pe la sfîrșitul lunii Septemvrie, în Tien-Tin se vor afla 78.000 soldați cu 280 tunuri. Afară de acestia Rusia ține la granițele nordice ale Chinei o armată separată compusă din 160.000 oameni. Numita revistă a calculat, că întregă puterea armată care va opera contra Chinei, constă din 330.000 ostași cu 500 tunuri. Flota unită constă din 117 bastioane de războiu și 21 escadre de torpilori.

Metropolitul Moldovei, *Iosif Nănescu*, se află greu bolnav de hemoptisie. Persoanele din jurul seu sînt foarte îngrijorate de starea bătrînului prelat.

Pentru candidații de notari. În *Temeș-Moravița* (pretura *Vêrșetului*) e vacant postul de notar-adjunct. Termin de concurs 1 Septemvrie. Dotație 1000 coroane salar și 60 coroane onorar pentru substituirea conducătorului de matricule.

La notariatul din *Bencecul-nemțese* capetă imediat aplicare un tîner versat în agendele notariale. Remunerație 30 cor. la lună și provisiunea. Tot acolo capetă imediat aplicare un esecutor (diurne 3 coroane).

Mai puțin cu o fabrică de spirt. Fabrica de spirt a lui *Rosenberger Bernat* din Gilău a fost făcută scrum *Mercuri* în 8 August n.

Focuri. Marți a fost un foc în *Șelimbër*, mistuind așa numita »șura popii« împreună cu toate bucatele adunate acolo spre păstrare din partea numărșilor economi, partea cea mai mare săraci. La stîngerea focului au ajutat și pompierii din Sibiiu.

Un alt foc a prefăcut în cenușe *Luni* două șuri cu totul ce se afla în ele în strada morii din comuna *Gușteriță*.

Impușcat Judele comunal *Alexie Petrovici* din *Chizdia* a fost impușcat Duminecă seara de făptuitor până acum necunoscut. *Petrovici* tocmai ședea la cină cu familia, cînd cineva a pușcat pe fereastră nimerindu-l drept în inimă.

Atacați de ursoaică. Cu datul de 7 August ni-se scrie din *Bistrița*, că în *Budacul-român* o ursoaică cu doi pui fiind atacată de un copil de păstor, ursoaica pentru a-și apăra puii s'a aruncat asupra copilului și trîntindu-l jos 'i-a tras pielea de pe cap. Copilul a trebuit dus la medic, ea să 'i așeze înapoi pielea și să 'i-o coase. În aceeași zi ursoaica a atacat și pe un om din comuna *Ardan*.

Începe de vreme. *Baug Móricz*, un băiețel de 11 ani din *Cluj*, avea poftă de fumat și ca să facă seamă de bani a furat căpăstrul dela un cal al cărui stăpîn lăsase trăsura singură în stradă până să cumpere ceva din prăvălie. Cu cei 16 cruceri căpătați pe căpăstru 'și-a cumpărat tutun și fuma boierește cînd a fost prins. După închisoare de o zi la poliție, ștrângărelel a fost pus în libertate, după-ce mamă-sa restituise păgubașului paguba.

Perderea Englezilor în Africa. Cu datul de 4 August ministerul de războiu publică o statistică despre câți soldați au pierit în războiul din *Transvaal*. Până la 4 August au căzut în lupte 272 oficeri și 2534 soldați, au murit în urma rănirilor 74 oficeri și 663 suboficeri și soldați, au fost făcuți prizoneri 59 oficeri și 2740 suboficeri și soldați, au murit în prinsoare 1 oficer și 85 soldați, au murit de boale 145 oficeri și 4937 suboficeri și soldați, în urma diferitelor accidente au murit 1 oficer și 47 suboficeri și soldați, din cauză de boale s'au reîntors acasă 1105 oficeri și 25.049 suboficeri și soldați. Suma tuturor perderilor e 37.779 oficeri, suboficeri și soldați. În această sumă nu sînt cuprinși cei cari zac bolnavi prin spitalele din Africa, al căror număr se estimează la 6—7000.

Cavalerul *Schlesinger*. O actriță italiană și coconul *Schlesinger Paul* din Ungaria, au făcut cunoștință înainte cu câteva luni în tren. Cavalerul a făcut ofertă să meargă la *Ostende*, ear' actrița a primit ofertul. După scurt timp de

vilegiatură în părechiă, Schlesinger a luat tălpășița ducând și giuvaerele acritei în preț de vre-o treizeci mii de florini. În Londra însă, unde cavalerul Schlesinger cerca aventuri nouă, a fost prins și escortat la Brügge în Belgia, unde a fost osândit la robie pe trei ani.

Peste durerile de corp trec oamenii cu voe bună și umor. Mult timp însă aceasta nu poate dura, îndeosebi când e vorba de dureri reumatice, gicht și boale de nervi. Ni-se atrage deci atențiunea asupra unui mijloc și asupra acestor dureri, care ni-se pare vrednic a fi recomandat. Acesta e fluidul preparat de farmacistul și furnisorul de curte Ioan Francisc Kwizda în Korneuburg

lângă Viena, și e dovedit ca bun mijloc dietele și contra scrintiturilor, înțepirea vinelor și musculaturii, frânturilor, sgârciturilor, apoi la întărirea prealabiă și după strapațe mari, marșuri lungi, etc. Numeroase atestaturi despre efectul preparat stau la dispoziția interesaiților. Detailuri mai jos.

regulat. Feciorul d-tale o capătă mai curând fiindcă posta e în loc.

Dlui I. Șerb. Foaia s'a espedat abonentului numit. Cu nrul 31 s'au espedat nrui din 27—31, care credem că i-a primit.

Dlui A. Roșca, Basarabia. Foaia ți-se espedează regulat. Cearcă la posta din »Chigineu«.

I. S. în Ibașfalău. Dela »Asociațiune« nu se mai dau stipendii pentru meseriași.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Baltes. Proprietar: Pentru »Tipografia«, societate pe acțiuni: Iosif Marschall

POSTA REDACȚIUNII.

Comăna. Credem, că e de prisos să mai publicăm scrisoarea d-tale, după cea publicată azi din Comăna.

Dlui A. Cr. Trebuie să cauți la posta din Sighișoara. Dela noi foaia se espedează

Publicațiune.

Din partea subscrisei primării comunale prin aceasta se aduce la cunoștință publică, că în 9 Septembrie 1900 st. n. la 10 ore a. m. se va exarênda edificiul comunal ce servește de cârcimă și boltă prin licitațiune publică pe un period de 2 ani începând din 1 Ianuarie 1901. [44] 1—3

Condițiunile de licitațiune stau spre vedere publică la primăria comunală unde în orele oficioase se pot privi.

Oferte instruate conform legii și provăzute cu vadiu de 10% delă prețul strigării de 480 cor. asemenea se primesc.

Sibiel, în 8 August 1900.

Primăria comunală:

Aureliu Hatiegan, Oprea Costantel,
notar. primar.

Anunț.

În hotarul Deagului (Dégh), comitatul Têrnavei-mici, se află de esarêndat o moșie în estensiune de 300 jugere catastrale, și anume: 100 jugere arător, 195 jugere fênaț, 5 jugere viie, dreptul de cârcimărit, precum și supraedificatele necesare la economie. Reflectanții condițiunile de esarêndat le vor afla prezentându-se la subsemnata în persoană.

De ag, 29 Iulie 1900. [42] 3—3

Nina Tamaș.

Doi băieți

de 14—16 ani se primesc la învățatură în franzelăria lui

Petru Moga,

[45] 1—2 Sibiu, str. Cisnădiei, 44.

O casă de vânzare.

Subscrisul am cumpărat cu preț de 2400 cor. școala cea veche, care constă din 3 odăi, pivniță, curte, spațioasă, grădină cu pomi, situată la mijlocul comunii Gârbova (Szász-Orbo), o vînz pentru un adaus de 20% și spesele avute cu cumpărarea ei, sau pe bani gata, sau în rate anuale, în 5—10 ani sau pe termin mai mult sub unele condițiuni. [46] 1—2

Nicolae Suci, proprietar și neguțător în Gârbova (Szász-Orbo).

[45] 1—2

8 medalii de aur.
19 medalii de argint.

Fluidul lui

Marca șerpe.

Dovedit de mult timp ca mijloc bun cosmetic (frecare) pentru întărirea vinelor și muschilor corpului omenesc.

Prețul:

1/1 flacon cor. 2.—

Veritabil numai cu marca de mai sus se capătă în toate farmaciile și drogueriile.

[32] 3—15

Deposit principal:

Farmacia cercuală, Korneuburg lângă Viena.

8 medalii de aur.
19 medalii de argint

Kwizda.

Fluidul turiștilor.

Folosit cu succes la întărirea și recăștigarea forțelor după ture mari din partea turiștilor, bicicliștilor și călăreților.

Prețul:

1/2 flacon cor. 1.20.

Marca de text, eticheta și ambalajul scutite prin lege.

Marca de text, eticheta și ambalajul scutite prin lege.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA“

întemeiată la anul 1868

în Sibiu, str. Cisnădiei nr. 5 (edificiile proprii),

asigurează în cele mai avantajoase condiții:

contra pericolului de foc și exploziune

edificii de ori-ce fel, locuințe și clădiri economice, magazine de mărfuri, mașine agricole, mobile, vestminte și rufe, cară și vite de tot soiul, produse de câmp și de recoltă etc. etc.;

asupra vieței omului:

în toate combinațiunile conform tabelelor sale foarte variate, ca asigurări simple pe casul de moarte, asigurări mixte cu termin, asigurări de copii, de zestre, rente viagere, asigurări cu plățirea de două-ori a capitalului, și cu polițe libere de premii etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală (sistem german).

Asigurări pe spese de înmormântare cu solvire imediată.

Fonduri de rezervă și de garanție specială:

1,400.000 coroane,

plasate în scrisuri fonciare și în siguranțe pupulare.

Active cu finea anului 1899: 2 milioane 185 mii coroane.

Stocul asigurărilor:

Valori asigurate contra incendiului:
64 milioane coroane.

Capitale asigurate asupra vieței:
9 milioane coroane.

Dela întemeiere institutul a solvit:

2,825.645 cor. 62 bani pentru daune de foc și 2,498.042 cor. 10 bani capitale asigurate pe vieță total: 5,323.687 coroane 72 bani.

Oferte și ori-ce informațiuni se primesc prin Direcțiune în Sibiu, la agenturile principale în Arad, Brașov și Timișoara, la agendele generale din Cluj și Budapesta, precum și la reprezentanții speciali în toate comunele mai mari.

Prospecte și tipărituri gratuit și franco.

[45] 2—15

Direcțiunea în Sibiu,

str. Cisnădiei nr. 5, etajul I., curtea I.

Magazin de fabrică
de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint,

JULIUS ERÖS

Strada Cisnădiei nr. 3. Sibiu. Strada Cisnădiei nr. 3.
(Edificiul „Transilvania“).

Fiecare obiect de aur sau de argint e esamnat și probat din oficiu și pe fiecare bucată se poate vedea esact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe doi ani pentru mersul bun al oroloagelor mele. Toate comanda le efectuesc imediat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștiențios.

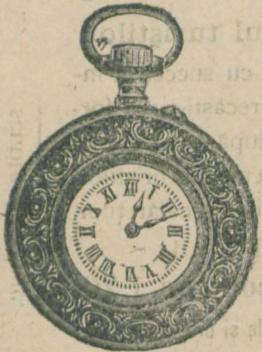
Nr. 1.

Orologiu de argint remon-
toir, pentru dame; 30 mm.
diametru, cu capac de argint,
calitate bună fl. 6.75, cu cerc
de aur fl. 7.50, de oțel negru
oxidat fl. 6.50.

Nr. 2.

Orologiu anker-remon. de
argint, 50 mm. diametru, cu
capac duplu, toc guiloșat ori gra-
vat, 3 capace de argint, 5 rubine,
sorte tari, I. fină „Uraniawerke“
15 rubine, fl. 12.50.

Nr. 3.

Orologiu cilindru-em. de
argint, 48 mm. diametru, cu
placă de cifre în email albă ori
colorată cu toartă ovală, arătător
de secunde, construcție bună so-
lidă, fl. 6.75.

Nr. 4.

Orologiu cil.-rem. de argint,
48 mm. diametru, cu capac duplu,
în toc gravat frumos, sorte tari,
I. fabricat fin fl. 8.75.

Nr. 5.

Orologiu anker-remon. de
argint, 50 mm. diametru, capac
duplu, 3 capace de argint, 15 ru-
bine, cu cerc de aur, fabricat fin,
din sorte mai tari fl. 11.50, cu
construcție cil.-rem. fl. 9.50.

Nr. 6.

Orologiu de dame, rem., de
aur de 14 carate, 30 mm. dia-
metru, capac duplu, I. calitate,
guiloșat ori gravat fl. 25.—, în
toc de argint fl. 11.50.

Nr. 7.

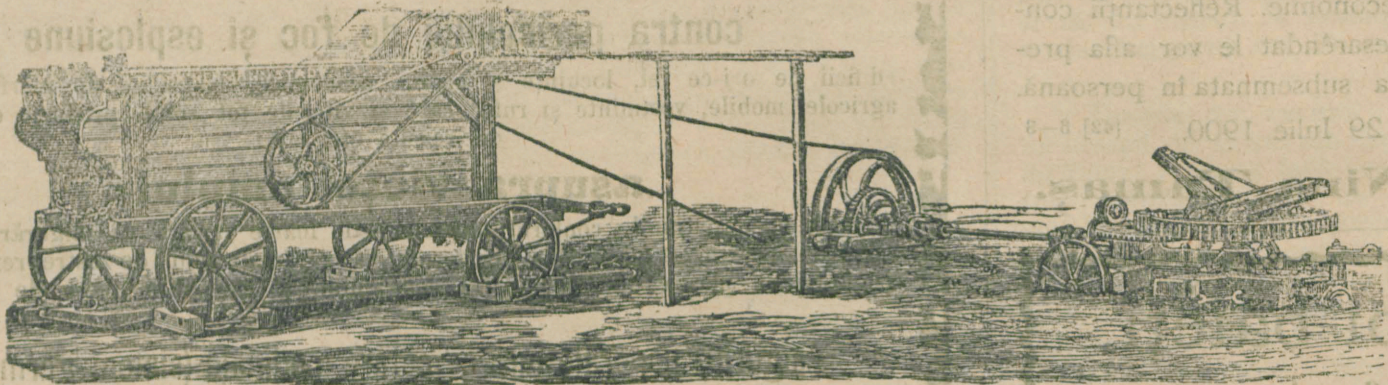
Orologiu cilindru-remt.
de argint nou, 48 mm. dia-
metru, luciu ori gravat, în formă
ovală, arătător de secunde, cu
placă de cifre albă, emailată,
I. calitate, fl. 4.50, cu capac
duplu fl. 5.80. Lanțuri de nik-
kel cu compas ori cheiă 30, 40,
50, 60 cr.

Prospecte bogat ilustrate gratis și franco. Spedări cu rambursă ori pe lângă trimiterea înainte a prețului.

[44] 38—52

Marce postale din toate țările în plată.

Firma există dela 1857.

Firma există dela 1857.

Fabrică de mașini agricole

Sibiu, Poarta Cisnădiei, Andreiu Török, Sibiu, Poarta Cisnădiei.

Mașini de îmblătit provăzute cu cele mai noue și mai practice îmbunătățiri, pentru mînat cu mîna și pîrghia, cu sau fără scară pentru paie, mișcătoare și stabile, cu sau fără sită de pleavă.

Aparate de îmblătit trifoiu practice, pentru mașini de îmblătit de tot felul de sisteme.

Vînturătoare „Bader“ în 3 mărimi, cu 11 site. Moriște de treerat (ciur) „Patent“ propriu, cari se disting prin mers deosebit de ușor și fără șgomot și au fost de mai multe ori premiate.

Scripeț (pîrghie) de cea mai bună construcție, mobil și stabil, pentru 1—4 cai. Trier (ciur de vînturat) de diferite sisteme. Mori de păsat și de făină.

Tocscuri de poame și ulei și părți constitutive la acestea. Pluguri de diferite soiuri, Mașini de sfîrmat cucuruz, grape, mașini de sîmînat, pompe ect. etc.

Reprezentanța generală pentru Transilvania a universal renumitelor
motori de benzin și locomobile „Otto“ ale firmei „Langen și Wolf“ în Viena.

Cel mai ieftin, mai ușor și mai fără pericol trafic pentru economie.

Serviciu solid și prompt, prețuri ieftine, favorabile condițiuni de plătire.

Cataloage ilustrate franco și gratis.

Reparaturi se efectuesc bine, ieftin și prompt.